

Oybyu Ayuk Di'ibü Markus Jyaay

Fwank Yajñabajtpü tkajxwa'xy ja Diosü 'yayuk ma muj it

¹ Du'ün tsyondaky ja oybyu ayuk mut yu'ügyujxmü Jesukristü, ja Diosü 'yU'unk,

² éxtüm kuxja'ay 'yity ma ja Isaiü ñeky, Diosü kyugajxpu. Du'anü Dios t'anmaay ja 'yU'unk: Ngejxypyuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xputs es mya''awátsxudut yu mnü'u mdu'u.

³ Es 'yakjñañ ja Diosü kyugajxpu:

“Ma muj itün, jam yajmadówt muk kyajxy: Nayjyjp'ixudü mut ko taa du'ün myiñ ja Nindsün'ajtüm.”

⁴ Es ja Fwank yajñabejty ma ja muj it es t'anümmü ja ja'ayuty es jyodambittut, tmastu'uttut ja pyeky es ñubátut. Du'ün ttündut ja'agyujxm esü Dios mya'xudut ja pyojpu.

⁵ Es majatyü Judeeü ñaxwíñü es ma Jerusalén kajpn tnimiindü ja Fwank es tmadoo'ítü. Es ko tmayatstu ja pyojpu, net ja Fwank yajñabátü ma ja Jordán mujñü.

⁶ Ja Fwangu wyit kyojyuty müdü kameyü jamk es twüñ'áty ja po'o, es yu'u ijty jye'xypy ja mu'u esü tsimba'ak,

⁷ es tkajxwa'xy ma ja ja'ayuty es t'anümmü:

—Okñüm myina'añ tu'ugu di'ibü ni'igu tmudaty ja muk'ajtün küdiinüm uj. Kyajts uj xyñitaku,

ni je'eyu yu kyu'uk nga'agájudut éxtamxyupts uj n'ityuats tyuumbun.

⁸ Uj nyajnbajttupts miits mat ja nuu, per ja'a myajnbátudup mat ja Espírítu Santu.

Jesús ñubety

⁹ Ko waanu 'yity, ta ja Jesús tso'oñ ma ja Nazaret kajpn di'ibu ijtp Galileeu. Ta tnimiiñ ja Fwank ma ja Jordán majnuu, es net dyajnbajty ja Jesús.

¹⁰ Es ko naty pyudsemy nujotm, net ja Jesús t'ijxy ko ja tsajp 'yawatsy es ja Espírítu Santu jyunajky ma yu'á éxtam tu'ugu paku'unk.

¹¹ Es yajmudóy tu'ugu kajxy tsajpót m jyuna'añ:

—Mijtsu du'un n'U'unk'ajtypy di'ibuts njantsyt-syejpy, es óyats njotkujk'áty mat mij.

Majku'ugópk tjatúñ wi'ixu Jesús pyekytyúnat

¹² Net ja Espírítu Santu yajnujxu ja Jesús ma tu'ugu muj it.

¹³ Jap 'yijty justyikxyxyuu ma yu ujts juyujk, es ja majku'ugópk Satanás tja'ijxy esu Jesús pyekytyúnat. Es ñimiinudu Diosu 'yánklusaty es myuduunudu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹⁴ Es ko Fwank yajtsiimy, net ja Jesús ñejxy Galileeu ñaaxóty es jap tkajxwa'xy ja oybyu ayuk.

¹⁵ Net ja Jesús t'anuumudu ja ja'ayaty:

—Tu jya'ty ja tiempu es wingoombu du'un ja Diosu kyutujkun. Yajtugátstu ja mjot mwinma'añ es mubuktu ja oybyu ayuk.

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsprty

16 Mejyñbyu'aayy naty ja Jesús jyudity jam Galileey ko t'ijxy ja Simonk es ja myuga'ax Andrés. Yu'u naty tyuunk'ajttap ja ajkxmajtsk, es tkujabípuđu naty ja 'yajkxmajtsn nujoty.

17 Es 'yanmaayyđu ja Jesús:

—Pamiinguts, es ujts miits n'uxpajkpu'áttap es nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'aaktut es xy'uxta'aydyut mayu ja'ay esuts nandu'un yu'ujaty n'uxpajkpu'áttut.

18 Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es oj tranujxtu ja Jesús.

19 Es ko ja Jesús waanu 'yaknas'yo'oyu, net t'ijxy ja Santya'agu esu Fwank, Zebedeey myaanguty, di'ibu naty ma tu'ugu barku ya'o'oyudap ja 'yajkxmajtsn.

20 Ta ja Jesús dyáxudu, es ja'ajaty tnikaktu ja tyeety ma ja barku mut ja tyuumbaty. Ta oj ñujxtu mut ja Jesús.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

21 Ta jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Ma ja saabudu xuu Jesús tyujku ma ja tsajptujk es tyujku ya'uxpajkpu.

22 Du'uñu ja ja'ayaty wu'u'madyaaydyu mudu di'ibu kyajxury, mut ko du'unu naty ya'uxpeky éxtam tu'uk di'ibu myudajtypy ja kutujkun es kyaj éxtam ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap.

23 Ma ja tsajptujk japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'oybyu. Ta yaxkeky:

24 —¿Ti mdunaampy mut uj, Jesús nazarenu? ¿Tii mmiimp xyajkutugoya'añudsu? Uj n'uxkajpyuts mij ko mwa'atsja'ayaty di'ibu Dios wyandak tkaxa'añ.

25 Net ja Jesús t'ooy ja ka'oybyu, es t'anmaay mudu kyutujkan:

—¡Amoñu es mastu'udu tyadu ja'ay!

26 Es ja ka'oybyu twijtsxijty ja ja'ay, es ja ja'ay jyantsyyaxy amujaa, ta tyukpudsuum ja ka'oybyu.

27 Nidugekyu du'ñu wyu'umadyaaydyu ja ja'ayuty, es ñayyajtuumudu ak yu'ujuty:

—¿Tii dunu tyaadu? ¡Tyadu ja'ay myudajtypy ja kutujkan es t'ana'amut extu yu ka'oybyu, es mummoojup!

28 Es pojun yajmadyaagudijty ma ja Galileeu naxwiñudu éxtum ja Jesús ttuñ ja muj'ajtun es ya'uxpeky.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

29 Ko pyudsuumdu ma ja tsajrtujk, net ja Jesús mudu Santya'agu esu Fwank oj ñujxtu ma ja tyujku Simonk esu Andrés.

30 Esu Simongu myu't toxytyujk ja'a naty mabajngujxy ko'knaapy mudu jumbaa'am. Ta t'anmaaydyu ja Jesús ko pyékyuty.

31 Ta ja Jesús tmawingooñ, es tmajtsu ja kyuu es dyajpude'ky. Ta netyu ñajxnu ja jumbaa'am, es ja toxytyujk yajkaay ya'úku.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

32 Ko oj tsi'tnu ja xuu, ta oj dyajmíndu ma Jesús nidugekyu ja puma'ayuty es di'ibu myudajttup ja ka'óbyuty,

33 es tugekyu ja kugajpnuty myiindu tujk agu'um ma naty ja Jesús.

34 Jesús ya'agudak may ja di'ibu myudajttup kanak nax ja pa'am es yajpudsuum ja ka'óbyuty.

Es ja'a ko ja ka'óbyuty ñija'adup púnu dun ja'a, paaty ja Jesús dyajkutijky es kyaj kyajxtat.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

³⁵ Móñm, maanumu naty wyingoodsuty, ja Jesús pyude'ky es oj ñejxy adukutuuy kajxtákrm.

³⁶ Simonk esu jyamyuduty oj 'yuxta'ayudu.

³⁷ Ko tpattu, ta t'anmaaydyu:

—Ni'amuku ja'ayuty m'uxta'ayudu.

³⁸ Es 'yadsoojudu ja Jesús:

—Jo'om wiink tsoo nawingón es ngajxwa'xuduts ja ayuk jam, mut ko mudu tyaadudsu du'un tu nmiñ.

³⁹ Es du'unu Jesús jyudijty ma tugekyu Galileeu ñax es tkajxwa'xy ja nitsokun majatyu tsajptujk es dyajpudsémy ja ka'óbyuty.

Jesús dya''aguda'aky ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am

⁴⁰ Ma tu'ugu xuu myiiñ ma ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am. Ta ñaygyoxtnaaydyáku wyinduuy es t'anmaay:

—Uj nnija'abuts ko mij mbaaduts xya''aguda'aky pun mdsejpy.

⁴¹ Es ja Jesús pya''ayooju es tku'unitooñ es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

⁴² Ko du'un t'anmaaydyaay, netyu ñiwatsu ja pya'am es 'yagudaky.

⁴³ Ta ja Jesús t'anmaay es ñajxat, es tjantsy-tyuknipejky es t'anmaay du'un:

⁴⁴ —Ix jaygyuku. Katu xytyukmumadya'aky ni pún. Nujx winguwa'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kun éxtumu Moisés dyajnigutujku,

es du'un nidagekyu ja'ayuty tnijáwudat ko tu m'aguda'aky.

⁴⁵ Per ja ja'ay oj ñejxy es tmadyakwa'xy tugekyu oytyim maaty di'ibu naty tu jyátyuty. Paaty ja Jesús kyaj mbaat 'yoktukun ijxnide'xy majaty kajpn, jaayu 'yakjedity ma kyajpu ja'ay tsuunudu. Es oytyim maaty ja ja'ayuty tsooonda es tniñajxta ja Jesús.

2

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹ Oknum jyambijty ja Jesús ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko yajnija'aju ko tapu naty tu tyukja'ty,

² ta pojan ja ja'ayuty ñaymyukudu, es ni je'eyu kyanakyñibat ma ja tuk aa. Es yu'u tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk.

³ Net tmamiinda ma ja Jesús tu'ugu ja'ay di'ibu naty xux, nimajtaxk tku'uydyu.

⁴ Es kom kyaj mbaat jya'ty extu Jesús wyindum, mat ko jyantsymyayja'ayuty, ta dyajjagaktu waanu ja tukni'x. Es ma dya'awatstu, jap tkutuyñajxta ja puma'ay mat tu'ugu mabajnu'unk.

⁵ Ko ja Jesús t'ijxy éxtum ja myubujkanuty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Yu mbojpu yajma'xp.

⁶ Es naaguty ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktap di'ibu naty jap uñaaydyu, ja'a winmaaydyu:

⁷ “¿Ti ko tyadu ja'ay du'un kyajxy? Myudageebyu du'un ja Dios, mat ko ni pún mbaat tkame'xy ja pojpu, yu'uyu du'un Dios.”

⁸ Ñija'ab_u naty ja Jesús di'ib_u wyinmaaydy_up. Ta t'anmaaydy_u:

—¿Ti ko xymy_udattu axu_ug_u winma'añuty?

⁹ Kyaj ñimajaaty njuna'an_um: “Y_u mboj_up_u ya-jma'xp”, mut ko kyaj ya'ixy p_un t_uy'ajt_un. ¿Tii kyaj dy_u'_unaty? Es mjuna'and_up miids_uty ko ni p_un tka'an_um_ut y_u ty_ud_u xux: “P_ud_u'_uuk, yajm_uk ja mmabajn es n_ujx”,

¹⁰ mut ko mbaat ya'ixy ko kyaj tm_udaty ni ti muk'ajt_un. ¿Tii kyaj dy_u'_unaty? Pes oy. Min n'oktuk'ixt_u ko _uj, ja Naxwiñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyudanaaby_u, sit_uy nm_udajtyp_uuts ja muk'ajt_un ya naxwiñ es nma'x_ud_uts ja poj_up_u.

Net t'anmaay ja xux:

¹¹ —Mij n'anmaary, p_ud_u'_uuk, yajm_uk ja mmabajn es n_ujx ma md_ujk.

¹² Net ja puma'ay p_ude'ky, es dyajmijky ja myabajn, es t_uyo'oñ jam i_uxnide'xy. Es m_ud_u ty_ud_u d_u'_uñ_u wy_u'_um_udy_uaydy_u es t'awdajtt_u ja Dios, es j_unand_u:

—Ni na'an_um_u d_u'_un nga'ijx_um éxt_um_u ty_ud_u.

Jesús twoy ja Matew_u

¹³ Okn_um ja Jesús oj ñejxy jatugok ma ja mejyñbya'a, es may_u ja'ayuty my_uwingoon_ud_u, es dya'uxp_ujk_u.

¹⁴ Najxp_u naty ja Jesús tu'aay ko t'ijxy ja Leví, Alfee_u mya_uank, 'yu'uñ_u ma yajkugubéty. Ta t'anmaay:

—Pamiing_uts es n'uxp_ujk_u'át_ut.

Net ja Leví wya'tse'ky. Ta tpadso'oñ.

¹⁵ Mugaaby_u naty ja Jesús ma Leví ty_ujk, es may_u yajkugubajtr_uty es_u wiingátyp_u di'ib_u 'yandijt_up

pojpu ja'ayuty, nan jam 'yu'uñuḁu nandu'un ti'igyu mā meesu mā Jesús es ja 'yuxpɔjkruty, mat ko mayu naty ja ja'ayuty di'ibu panɔjxudɔp.

16 Es ja fariseeuty di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktɔp, ko t'ijxtu ja Jesús kyay mudu tadu ja'ayuty, ta t'anmaaydyu ja uxpɔjkruty:

—¿Wi'ixu du'un ko yu mwindsun kyay 'yiiky mudu yajkugubajtruty es mudu pojpu ja'ayuty?

17 Ko Jesús tmudooyu tyadu, ta t'anmaaydyu:

—Yu oy mukpu ja'ay kyaj ttseky ja kudsooy, yu'u du'un di'ibu pɔjkuḁɔp. Kyajts tu nmiñ esats nwowa'añ ja di'ibu jiky'ajttɔp tɔy'ajtan mat es jyodumbittut, yu'u du'n je'eyu pojpu ja'ayuty.

Jesús dyajtwɔdu ti ko kya'ayu'aty

18 Tugok ko naty ja Fwank Yajnu bajtrɔ 'yuxpɔjkruty es nandu'unu fariseedyu 'yuxpɔjkruty 'yayu'attu, ta myiindu naagadyu ja'ayuty mā Jesús, es dyajtuudu:

—¿Ti ko kyaj 'yayu'attu miju m'uxpɔjkruty éxtam 'yayu'attu yu fariseeuty esu Fwangu 'yuxpɔjkruty?

19 Jesús 'yadsoojudu:

—Tii mbaat 'yayu'aty di'ibu tu yajwówdu mā ja ja'ay pyeky, mā 'yak'ity mudu pɔjkrɔ yedyɔjk? Pɔn jam ja pɔjkrɔ yedyɔjk, kyaj mbaat 'yayu'aty.

20 Per minɔp ja tiempu mā ja pɔjkrɔ yedyɔjk yajtukpuwijnst'uḁat, taanam sitɔy 'yayu'áttut.

21 'Ni pɔn tka'axuyu tuk wit mat tuk pedazu jemywyit, mat ko ja abajtsunu jembyu nuumúkuɔp es kyuduḁɔp ja tuk wit. Ta wyu'umut ni'igu muj ja kyutsy'át.

22 Es ni yu jembyu vinu kyaya'adamu mā yu tukpu nu'abutsunbyo'o, mat ko ja jembyu

vinu muḡuudsap ma ja nuu'abutsunbyo'o, es du'un tyuḡoyut ja vinu es ja nuu'abutsunbyo'o. Paaty yajrujta'aky yu vinu jembyu ma yu jembyu nuu'abutsunbyo'o.

Jesusu 'yuxrujkruty tkutujtu ja triigu saabudu xuu

²³ Tugok ma ja saabudu xuu najxtubu naty ja Jesús mudu 'yuxrujkruty triigu kamoty, ta ja 'yuxrujkruty tkutujtu ja triigu ko jap ñaxtu.

²⁴ Net ja fariseeuty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Ok adsow, ¿ti ko yu m'uxrujkruty ttundu di'ibu kyaj ñigutíkyuty yajtúnat saabudu xuu?

²⁵ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Tii ni na'anum miits xykya'uxruktu di'ibu tyuun ja Davit ko tugok mut ja jyamyuduty oj tyuḡoy'ajtxudu es oj yu'oogudu?

²⁶ Tyuku ja Davit ma ja Diosu tyujk ma naty ja Abyatar 'yity teedywyindsungórk. Ta ja Davit tkaay ja kuni'xuryu tsajkaaky, di'ibu naty je'eyu nigutiky tkáydyut ja teedyuty, es tmooy nandu'an ja jyamyuduty.

²⁷ Ja saabudu xuu yajrujtáky es ja ja'ayuty ttuk'oy'áttat, es kyaj ja ja'ayuty tyuk'oy'átudut ja saabudu xuu.

²⁸ Paaty jaygyúkuu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmudajtyruyts nandu'an ja kutujkun ma yu saabudu xuu.

3

Yedyujk di'ibu myudajtyru ja kyuh tuk adu'um tu'uts

¹ Jesús tyujku jatugok ma ja tsajptujk, es japu naty tu'ugu ja'ay di'ibu tu'udsu naty ja kyuh tuk adu'um.

² Es naagudyu fariseeuty t'ix ttundu ja Jesús pun 'yok'ya'agudakypy ja puma'ay ma ja saabudu xuu, es du'un tmadáttut wi'ix t'okni'uunadut.

³ Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay di'ibu naty myadajtypy ja kyua tu'uts:

—Pudu'uk. Tanu yaa kujk'aay.

⁴ Net ja Jesús dyajtuuy ja fariseeuty:

—¿Ti mbaat ndu'unam ma ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukru? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

Es ja'ajuty kyaj 'yadsoodu.

⁵ Net ja Jesús twin'ijxtu ja'ajuty mudu aku, es jyotmay'e'ky ko kyaj tra'ayowdu ja karpuma'ay. Ta t'anmaay ja ja'ay:

—Yajtáw ja mgu'u.

Ja ja'ay dyajtuuy ja kyua, es ta 'yakudaky.

⁶ Net pyudsuumdu ja fariseeuty es tkajxmúktu mat ja Eroodusu jya'ayuty wi'ix 'yoogut ja Jesús.

Jesús ya'uxpeky mejyñbyu'aay

⁷ Es ja Jesús oj ñejxy mat ja 'yuxrujkraty mejyñbyu'aay, es pyanujxudu mayu Galileeu ja'ayuty.

⁸ Es nandu'un mayjya'ay tniimiindu ja Jesús mat ko tmadowdu ja muj'ajtanuty di'ibu tyiimpy. Ja di'ibu tso'ondap Jerusalén es wiink tsoo ma Judeeu, ma Idumeeu ñax, Jordán mujnuu ninaxy, ma Tiru ñax es Sidón ñax.

⁹ Jesús ttuknipejky ja 'yuxrujkraty es ya'awijxudut tu'ugu barku awiink ma mbaat tyuku kudiibu ja ja'ayuty 'yadijmúkdut.

¹⁰ Mat ko mayu naty ja ja'ayuty tu dya'aguda'aky, jyantsy'adijmujktap es tñwingoonda es

tpaada'andu oyjye'eyu ja wyitu Jesús, es mut yu'uyu 'yaguda'aktut.

11 Es ko di'ibu naty myudajttap ja ka'óbyuty t'ijxtu ja Jesús, ta ñaygyoxtañaaydyákuđu Jesús wyindum es jyuna'andu muk:

—¡Mijtsu du'un ja Diosu 'yU'unk!

12 Es ja Jesús muk t'ane'emy ja ka'óbyuty kudiibu jyuna'andut pánu dún yu'u ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstulaty

13 Oknum ja Jesús pyatujku ma tu'ugu kopk, es jam dyaxu di'ibu yu'u tsoyjk. Es ñimiinadu.

14 Es ttuknipejky nimajmajtsk yu'ujaty es 'yapóstulu'áttuty, es 'yíttut mut yu'u es tkaxa'añ ayuk kajxwa'xpu,

15 es tmooy ja kutujkan es dya'aguda'agut ja puma'ayuty es dyajpudsúmut ja ka'óbyuty.

16 Tyaadu du'un ja nimajmajtskpu: Simonk di'ibu yajpjták ja xyuu Peedru,

17 Santya'agu es ja myuga'ax Fwank, Zebedeeu myaanguty, di'ibu xyumooy Boanerjes (di'ibu 'yandijpy ko muk kyajxtu, éxtumu anaa),

18 Andrés, Felipu, Bartolomee, Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu myaank, Tadeeu, Simonk ja kananeeu ja'ay,

19 esu Juudus Iskaryotu di'ibu ok kyuyajk ja Jesús.

Jesús yajnijaxy ko dyajtún ja mɔjku'ugópkɔ kyutujkan

20 Oknum jyumbijty ma ja tyujk mut ja 'yuxrujkruty, es jatugok ñaymyujkuđu ja ja'ayuty, es ni tka'okmudajnu ja tiempu es kyádyut.

21 Ko ja Jesusu myugu'uguty tnija'adu, ta tnimi-indu es dyajnujxandu, es ñayjyuna'andu:

—Tuu da yu'u lyoku.

22 Nandu'un ja di'ibuty tsajptugoty ya'uxpujktap tso'ondu Jerusalén, es ñayjyuna'andu:

—Tyadu ja'ay myudajtypy ja mujku'ugórk Belzebuu, paaty dyajpuésemy ja ka'óbyuty.

23 Net ja Jesús dyaxu ja ja'ayuty, es t'anmaaydyu:

—Mindu es ndukmumadya'aktat tu'ugu ijxrajtan. ¡Ni wi'ix tsoo mbaat ja mujku'ugórk Satanás tkayajpuésemy ja myuga'oybyu!

24 Pes pun tu'ugu kutujkun naywya'xap es tsyip-tundu tuk peky mat ja wiinkraty, tadu kutujkun kyaj mbaat jyeky.

25 Nandu'un pun tsiptuundur ak tukka'axuty, kyaj mbaat ñakytyuunmúktu.

26 Es du'un nandu'un, punu mujku'ugórk nayñibudu'kup mudu myuga'óbyuty, kyaj mbaat ja mujku'ugórk kyutujkan jyeky.

27 'Ni pún mbaat kyatuku amujaa ma tu'ugu kumujaa bu ja'ayu tyujk es tjuudat di'ibu jap pun kyaj jawyiin t'awuunmíky. Per pun tu t'awuunmíky, net mbaat tjuuty.

28 N'anmaaydyupts miidsuty ja tay'ajtan. Yu Dios mbaat tme'xy nidagékyadyu ja'ayadyu pyojru es ma tmu''adugoy tmu'gajxtugóy ja Dios;

29 per di'ibu myu''adugeepy myugajxtugeepy ja Espíritu Santu, kyaj mbaat ni na'a yajme'xy, myu'ijtáwabu du'un ja pyojru winu xuu winu tiempu.

30 Du'unu Jesús jyunañ mat ko japu naty naaguty di'ibu junaamp ko Jesús ttuñ ja muj'ajtan mudu

ka'oybyu myuk'ajtun, kyaj jyunandu ko Jesús du'un ttuñ mudu myuk'ajtun Espírítu Santu.

Jesusu tyaak esu myuga'axuty

³¹ Net jyajttu ja tyaak es ja myuga'axuty. Ta wuy'umdu japyu tujá'p.

³² Di'ibu naty uñaaydup Jesús myuwingón, ja'a 'yanmaaydu ja Jesús:

—Yu mdaak esu mmuga'axuty tyap tujá'p, es yu'u mmugajxánudup.

³³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿Pándsú du'un nmuga'ax'ajtypy es pándsú du'un ndaak'ajtypy?

³⁴ Net twin'ijxy di'ibu naty wingón win'uñaaydup, es jyunáñ:

—Tyaadudsú du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyuts.

³⁵ Mut ko oytyim pánaty di'ibu tyiimpy di'ibu tsyejpy ja Dios, yu'udsú du'un éxtum ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtumdsú ndaagun.

4

Triiguwujpu éxtum ixpajtun

¹ Jatugok tyujku ya'uxpejky Jesús mejyñbyu'aay, es ñaymyujku mayu ja'ay ma naty yu'u. Paaty tyujku ma tu'ugu barku di'ibu naty jap mejyñ agu'p, es jap ñaxwe'tsy, es ja ja'ayuty 'yittu pu'ujótm.

² Net dya'uxpejky kanak peky mudu 'yixpajtun. Es ma ya'uxpeky, du'un jyunáñ:

³ —Mudowdu tyaadu: Tu'ugu ja'ay oj ñejxy triiguwujpu.

4 Ko naty jam wyujy, tuk peky ja tuumt kya'ay tu'aay, es myiindu ja joon juyujkuty, ta triidu.

5 Jatuk peky kya'ay tsaade'ekykyujxm ma kyaj nuqoo yu nax. Ta ja tuumt myujxy pojun mut ko ja nax kyaj kyukuty.

6 Es ko 'yaandaky ja xuu, ta tsyaayu ja xu'an. Es kom kyaj tmudaty ja 'yaats kuk, ta tyuusy.

7 Es jatuk peky kya'ay ma apyñ myuxy. Ta ja apyñ yooñ es ja'a yajji'xtaayu, es du'un ja tuumt kyaj wyinduuy.

8 Es jatuk peky kya'ay ma ja oyñax, ta yooñ pyejty ja tuumt es wyinduuy; naaguty dyajky i'px majk ja triigu tu'ugátyryu ja tuumt, naaguty tugu'px es naaguty mugo'px.

9 Di'ibu mūdoodur, wa'an tjaygyúkuđu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ixpajtun

10 Oknum ko Jesús oj wye'emy naydyu'uk, naaguty di'ibu naty tu tmudowdu ñimiindu mut ja nimajmajtskru 'yuxrujkruty, es yajtuyudu ko ti duñ 'yandijpy ma tadu ixpajtun.

11 Ta 'yanmaayudu:

—Miidsuty, Diosu du'un mduknija'adur wi'ix yu'u yajkutiky, di'ibu kyaj yajnijáwu ijty; es di'ibuts kyaj xupyanejxy, nduk'uxpejkyruuts mudu ixpajtun,

12 mut ko oy tjamūdoodu di'ibuts nmadyakypy es tja'ijxtu di'ibuts ndiimpy, kyaj tjaygyúkuđu, es kyaj jyodumbittat, es ja Dios pyojpama'xudat.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwujpu éxtamu ixpajtun

13 '¿Tii kyaj xyjajgyúkuđu miidsu tadu ixpajtun? ¿Es wi'ix mbaat xyjajgyúkuđu ja wiinkrudyu ixpajtun?

14 Ja di'ibü wyijpy ja täämt, du'un éxtäm ja Diosü 'yayuk kajxwá'xprü.

15 Naagadyü ja'ay du'un éxtäm mä ja täämt kya'ay mä tu'u. Myudoodur ja Diosü 'yayuk, per ko tmūdooda'aydyü, ta myiñ ja mujku'ugórk es pyjkkxty ja ayuk di'ibü tü tyuku jyodoty wyinmä'añóty.

16 Es naagadyü ja'ay du'un éxtäm mä ja täämt kya'ay tsaade'ekykyujxm mä kyaj nügoo nax. Myudoodur ja Diosü 'yayuk es 'yaxájudur xonda'aky'aa xonda'akyjyót,

17 es mat ko kyaj tmūdattu 'yaats kuk, paaty kyaj jyaktu. Es ko 'yayo'ombaattu mat ja'agyujxmü Diosü 'yayuk, ta kyaj tnakymyubaktu.

18 Es ja wiinkruty du'un éxtäm mä ja täämt yajwujy mä apyñ myuxy. Myudoodur ja Diosü 'yayuk,

19 es yu'uyü wyinmä'añ'ajttur di'ibü ya ijtp naxwiiñ, ja mukja'ay'át, ja'a win'u'un winxájur es t'adseky oytyim tiity. Tugekyü tyaadu yajtugeepy ja Diosü 'yayuk mä yu'ujuty, es kyaj myuj myayu.

20 Es ta naaguty di'ibü myudoodur ja Diosü 'yayuk es 'yaxájudur, es yajmuj yajmáur éxtäm mä ja täämt oyñaaaxóty, es naaguty yajk i'px majk, naaguty tugá'px, es naaguty mugo'px.

Lamprü éxtämü ijxpajtün

21 Nandu'un 'yanmaayüdu:

—Ko pún dyajtoye'eky ja lyamprü es dyajne-jxy tyugoty, ¿tii netyü tkujiitsy müdu kajoon o trujta'aky mabajnbatku'prü? Kyaj, ¿kudii? Nik ni'igu yajrujta'aky kujxm es tyukjájut ja tujk ya-jxón.

22 Es ni tii di'ib_u ijtp ayu'udsy_u es ókn_um kyaw_u'_um_ut ijxnide'xy, es kyaj jyaady_u ayu'udsy_ub_u di'ib_u kyaj yajnijáw_ut.

23 Di'ib_u m_udood_up, wa'an tjaygyúk_ud_u.

24 Nand_u'_un ya"anma_uaydy_u:

—Mbúkt_ub_u kwent_u miits m_ut di'ib_u mm_udood_up. Ja kijxn di'ib_u miits myajtuund_up, nand_u'_un_u Dios miits mgijx_umbita_u'_uan_ud_u, es ext_u waan_u ni'ig_u miits di'ib_u my_udood_up.

25 Es di'ib_u my_udajty_up, yajmo'oy_up waan_u ni'ig_u; es di'ib_u tugoy'ajtx_up, yajp_ujk_up ext_u n_u'_un_un je'ey_u tm_udaty.

26 Nand_u'_un jy_unáñ:

—Ja Dios_u kyutujk_un d_u'_un éxt_um ja t_uamt di'ib_u ñipy tu'ugu ja'ay.

27 Myanaxy, es ókn_um py_ude'eky, es d_u'_un ñaxy x_uñ koots bom bom, es ja t_uamt myuxy es yoñ, es y_u'_u kyaj tnijaw_u wi'ix.

28 Ja'a ko k_u'_um myuxy ja t_uamt naaxóty, jawyiin wyimb_udsemy ja tyeky, ókn_um py_ujy, taan_um t_upjta'aky ja ty_ump.

29 Es ko ja ty_ump t_uya'amy, ta dyajp_ud_u'_ukt_u, m_ut ko t_u t_upaaty ja tiemp_u ma_u myúk_ut ja p_ujta'aky.

Mortás t_uamt éxt_um_u ijxpajt_un

30 Nand_u'_un jy_unáñ ja Jesús:

—¿Wi'ix kyaxe'eky ja Dios_u kyutujk_un, o ti ijxpajt_un m_ut ndukm_u'_uijxkijxy_um?

31 D_u'_un éxt_um mortás t_uamt di'ib_u yajw_uj_up es yajnaxnijeery. Y_u'_u d_un waan_u ni'ig_u mutsk ma_u ja t_uamt ya_u naxwiñ,

32 es ko yajni'ipy, yoomp m_uj k_udii_um ja wiink_u aay ujts, m_ud_u 'yaay xye'entsy m_uj_ujáty_ut_u,

ko extu yu joon jayujk mbaat 'yaniktse'eky ma dya'aniku.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtan

³³ Du'an ja Jesús ttuk'uxrajktu ja Diosu 'yayuk, es trajta'aky may ja ijxrajtan éxtumu tyaaduty, extu mbaat tjaygyúku.

³⁴ Ni ti tkatukmumadyaky ko ja ijxrajtan tkayajtuñ. Per ko wu'umdu ak yu'yu mudu 'yuxrajkraty, tyukjaygyujkudur tugekyu.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtamijtku ja mejuñ

³⁵ Nan ja xuu ko oj tsyu'ujunu, ta t'anmaaydu ja 'yuxrajkraty:

—N'okninajxum ja mejuñ.

³⁶ Net tnikaktu ja ja'ayuty es ñajxtu mut ja barku ma naty ja Jesús 'yu'uñu. Es 'yakpanjxudu wi-inkrudyu barku.

³⁷ Ta myiñ tu'ugu muk poj. Es ko ja nuu ñikapy tajkup barkoty, net ja barku 'yutsannu mudu nuu.

³⁸ Tamu natyu Jesús mya'ay ux'am ma tu'ugu kukoy kuxmada'aky. Ta dyujxtu es t'anmaaydu:

—¡Windsún! Tyar ngi'inunu, ¿es mij kyaj ti xy-jawu?

³⁹ Net ja Jesús pyude'ky es t'ooy ja poj, es t'anmaay ja mejuñ:

—¡Amoñu! ¡Tamijtku!

Ta ja poj myo'ty, es tugekyu oj wu'umadya'ay amoñu es tamijtku.

⁴⁰ Net ja Jesús t'anmaaydu ja 'yuxrajkraty:

—¿Ti ko nugo m'oktsu'kunudu? ¿Ti ko xykyamadattu mabujkun?

⁴¹ Ta ja 'yuxrajkraty jyantsytsyu'kudu, es ñajyunánudu:

—¿Pánu dnu tyadu, ko extu yu poj esu mejuñ mmdoojup?

5

Gadaru ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'obybyty

¹ Ta tñajxtu ja mejuñ, es jyajtta ma yu ñaxwíñdu Gadaru.

² Ko ja Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja ka'obybyu es tsyooñ ma ja kampyoon.

³ Tyadu ja'ay jam tsyunaay kampyoonoty es ni pñ kyamumada'aguty, ni mdu kadenu.

⁴ Kanak ok jyayajkuwu'ñ mdu kadenu, es tyuknujkdyaary,

⁵ es jyudity xuñ koots majatyu tun kopk, es ya'axy jyeky kampyoonoty es ñayajtsayutyu mdu tsaa.

⁶ Es ko t'ijxy ja Jesús jagam, pue'egyu oj ñejxy, es ñaygoxtunaaydyaku Jesús wyindum,

⁷ es t'anmaay jantsy mak:

—Jesús, Dios Tsajpótmdu 'yU'unk, ¿wi'ixats mij xytyuna'añ? ¡Nmnu'xtákyu mdu Diosu xyugyujxm kudiits xytsyaatsytyúñ!

⁸ Du'ñ jyunañ mat ko Jesús tu naty t'anmmu:

—Ka'obybyu, tukpdsmmu tadu ja'ay.

⁹ Ta ja Jesús yajtmju:

—¿Ti mxu'ajtypy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Ja'ats nxu'aty Lejyonk, mat ko nimáyats mdsuty.

¹⁰ Es ja ka'obybyty mynu'xtáktu ja Jesús es kudiibu kyáxudat wiink tsoo.

20 Ja ja'ay oj ñejxy, es tmadyakwa'xy ma yu Dekápolus kajpnuty tugekyu di'ibu natyu Jesús tu ttuñ mat yu'u. Es du'añu wyu'umadyaaydyu ja di'ibáty myudoodu.

Jayru ñuu es ja toxytyjk di'ibu Jesusu wyit tyoon

21 Ko ja Jesús jyumbijty ma ja barku mat ja 'yuxpajkruty, ta tninajxtu ja mejuñ. Es ko jyajty jamdsoo, ta ñimiinadu mayjya'ay.

22 Net ñimiinu nidu'uk di'ibu xyu'ajtypy Jayru, di'ibu windsu'ajtp ma ja tsajptajk. Ko jyajty ma ja Jesús, ta ñaygyoxtnaaydyáku tyeky'ujxm,

23 es tjantsymyynu'xtáky, es t'anuumu:

—Yu nnuuxats tim'oogánp. Tunu may'ajtan, min esu mgu'u xytyuknikónut es 'yaguda'agut es jyiky'átut.

24 Net ja Jesús oj ñejxy mat yu'u, es may ja ja'ay oj pyanajxudu es 'yadijmúkadu.

25 Es ma yu tadu mayjya'ay, japu naty tu'ugu toxytyjk di'ibu majmajtsk jumajt naty ja taxyu pa'am tmudajnu.

26 Tu naty jyantsy'ayoonu es tu ñajxnu natyu kudsooy kanaak, es tu naty dyajtuundaayñu tugekyu ja myeeñ di'ibu naty myudajtypy, es ni wi'ix tsoo tu kya'aguda'aky, ni'igu myujtáknú.

27 Ko tyadu toxytyjk tmudooy ko jaa ja Jesús, ta tmwingooñ xku'p tsoo ma ja mayjya'ay, es ñaydyukpatu ja Jesusu wyit,

28 mat ko ñajyuna'añuty: “Mat yu'uyu kots nnyadyukpaadudu yu wyit, aguda'agupts.”

29 Es netyu ja wyindaxyu 'yadijky, es tja'aju ja ñini'x ko tu 'yaguda'aky.

30 Es net ja Jesús tja'ajm ko tɔ naty pán dya'aguda'aky mat ja myak'ajtɔn. Net ņayjyū'ijxū mā ja ja'ayuty, es dyajtūy:

—¿Púnats ja nwit tɔ ņaydyukraadyuty?

31 Net ja 'yuxpajkraty 'yanmaaym:

—M'ijxury ko ja mayjya'ay m'adijmúkudm, es xyajtáy: “¿Pún tɔ ņaydyukraadyuty ja nwítats?”

32 Es ja Jesús ņas'ijxū xidsoo yadsoo es t'ixa'añ pún naty tɔ ņaydyukraadyuty ja wyit.

33 Ta ja toxytyajk tsuyuy mat ja tsu'ugm, ja'a ko ņija'ap éxtm naty tɔ jyaty. Ta ņaygoxtmnaadyákū Jesús wyindum, es t'anmaaydyay tugekyū ja tɔy'ajtɔn.

34 Jesús 'yanmaaym:

—Tɔ m'aguda'aky mat ko tɔ xymybeky. Njx yajxón. Tɔ m'aguda'aky.

35 Támmnm naty ja Jesús 'yakkajxy ko ņimiinudm ja ja'ayuty di'ibm tso'omp mā ja Jayrm tyajk. Ta t'anmaaydyū ja Jayrm:

—Ym mnmx tɔ 'yo'knm. Katm xyñaky'adsipy ja Windsún.

36 Es ja Jesús ni tkamjprajtáky éxtm naty jyūna'andm. Ta t'anmaay ja Jayrm:

—Katm mjotmay'eeky. Mubajkats je'eym.

37 Es tkutijky es kyaj pán pyanjxudm, ja'aym ja Peedrm, Santya'agm es Fwank, ja myuga'axm Santya'agm.

38 Ko jyajty mā ja tyajkm Jayrm, net t'ijxy ko ni'igm ja ja'ayuty ņaymyuk ņaydya'adsudm es jyantsyjyū'ay jyantsyya'axtɔ.

39 Ta ja Jesús tyajkm jap tɔgoty es t'anmaaydyū:

—¿Ti ko nūgoo m'okna'amnmdm es mjū'aydyū? Ym kixyu'unk kyaj tɔ 'yeeky, māabm dū'mn.

40 Per je'eyu tyukxíkudu. Net ja Jesús dyajpudsuumdu nidugekyu. Ta tmanejxy ja u'unktaak u'unkteety es madu 'yuxpajkraty. Ta tyujku ma ja o'kpu'unk 'yity.

41 Ta tmajtsu ja kyu'u es t'anmaay:

—Talita, kumi (di'ibu ayuk wimbudsuump: “Kixyu'unk, mij n'anmaary, pdu'uk.”)

42 Netyu ja kixyu'unk punde'ky es yo'oydsyo'oñ. Majmajtsku natyu jumajt. Es ja ja'ayaty du'añu wu'umudyaadyu.

43 Es ja Jesús oj tyuknipáku es kudiibu pán ttukmamadya'aktat, es tyuknipajktu es dyajkayut ja kixyu'unk.

6

Jesús jap Nazaret

1 Es ja Jesús tso'oñ jap es oj ñejxy ma ja kyajpn, es pyanujxudu ja 'yuxpajkraty.

2 Ko jyajty ja saabudu xuu, ta tyujku ya'uxpajkpu ma ja tsajtpjk, es may ja ja'ayaty di'ibu mdoo'ijtudu du'añu wu'umudyaadyu es ñayjunánudu:

—¿Ma tu t'uxpekyu tyadu ja'ay tugekyu tyaadu? ¿Tii dunu tyadu wijy'ajtun di'ibu tu yajmo'oy esu tyadu muj'ajtun di'ibu tyiimpy?

3 Ja'a tyaadu ja tsajtspu, ja Mariiu myaank esu myuga'axu Santya'agu, Josee, Juudas esu Simonk, esu myuga'ax toxytyajkaty nan yaa 'yity ma udsajtam.

Du'an jumna'andu es kyaj ttundu kwentu.

4 Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu wyindsu'kudap tu'ugu Diosu kyugajxpu. Jap kyawindsu'ugadu ma ja myugugajpn esu myugu'uk myuga'axuty.

⁵ Es kyaj mbaat ttuun ja muj'ajtun jap, je'eyu naaguty oj t'akku'uniton es dya"agudaky.

⁶ Es ja Jesusu du'uhn wyu'umu mut ko kyaj myabukudu.

Jesús tkexy ja 'yuxpukpuk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

Oknum ja Jesusu oj ya'uxpeky majatyu kajpnu wingombu.

⁷ Ta dyaxu ja nimajmajtskpu 'yuxpukpuky, es tkejxy nimajtskáty, es tmooy ja kutujkan es dyajpudsúmdut ja ka'óbyuty.

⁸ Es ttuknipuktu kadiibu dyajnajxtat tyu'amgyujxmu, yu'uyu tyajk, es kyaj dyajnajxtat ja pyijn, ni yu kyaayñajxuk, ni yu myeeñ,

⁹ yu'uyu tyukwa'agudap ja kyuk es je'eyu wit di'ibu ñikujxm myudajttap.

¹⁰ Nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko mja'tut ma tu'ugu tuk, jaryu m'ittat extu ko mdsoundut jatugok.

¹¹ Es pun jaa ma kyaj m'axajudu es ni mgamadowa'anudu, pudsudu jap es yajjanak ja naxjok mdekykujxy éxtamu ijxwu'umun ko du'un pojpu muut 'yittu.

¹² Net oj ñijxtu ja'ajuty es tkajxwa'xtu ko yu ja'ayuty dyajtugátstat ja jyot wyinma'añtu.

¹³ Es nandu'un dyajpudsudu mayu ka'óbyuty es ttukku'tstu ja aseytu oliivu nimayu puma'ayuty, es dya"agudaktu.

Fwank Yajnbajtr̃u 'yeeky

14 Ja rey Eroodus tm̃dooyu tyaadu, mut ko nidugekyu ja ja'ayuty tmadyakwa'xtu oymyad-sooty di'ibátyu ja Jesús tyiimpy. Es nija'adyu ja'ayuty jyunandu:

—Ja Fwank Yajnbajtr̃u tu jyikyryeeky ma tu 'yeeky, paaty tm̃datyu tyadu muk'ajtun es ttúnat ja muj'ajtun.

15 Wiinkr̃uty jyuna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxru Eliius.

Es ja wiinkr̃uty jyunandu:

—Yu'u du'un tu'ugu Diosu kyugajxru, éxtum di'ibu jékyu ja Diosu kyugajxru.

16 Ko ja Eroodus tm̃dooyu tyaadu, ta jyunañ:

—Tyaadu du'un ja Fwank di'ibuts uj nni'ana'amu es yajniboodat ja kyubajk. Tu jyikyryeeky.

17 Du'un ja Eroodus jyunañ mut ko tu naty dyajtsímyuty ja Fwank, es tu naty dyajkwuñnty m̃du kadenu jap pujxndugóty ja'agyu'xm̃u wyinma'añ ja Erodiius, di'ibu naty ñudo'oxy'ajtypy ja Felipe, Eroodusu myuga'ax, es ja Eroodusu naty tu twijtskúku éxtumu tyoxytyujkan.

18 Es ja Fwank 'yanmaabyumu naty yu Eroodus:

—Yu Dios kyaj dyajkutíky es xytyoxytyujk'átat ja mmuga'axu ñudo'oxy.

19 Es ja Erodiius tyuk'ak'ajtypy naty ja Fwank, es jyaya'oogaampy, per kyaj mbaat,

20 mut ko yu Eroodus t̃su'ku ja Fwank, ja'a ko ñija'abu naty ko yu Fwank jyiky'aty t̃y'ajtun m̃mut es wyá'atsja'ayuty, es kyaj tna'ijxy es yajtúnat axuk. Es oy ja 'yaa 'yayuk tjam̃dooyu

xonda'aky'aa xonda'akyjyót, kyaj tniyawu ti tyúnur.

²¹ Es ja Erodiius pyat wi'ix tsoo mbaat 'yeeky ja Fwank ma ja Eroodus naty tmujtúñ ma ja xyuu jyumajt dya''abety, ma Eroodus dyajnaxkadáky tu'ugm ka'ay ukun es kyáydyut ja syoldaadu wyindsúnuty, ja windsundujkaty esu Galileeu ja'ayudyu myuj yajkutujkraty.

²² Ja Erodiiusu ñuux tyujku ma naty tu ñaxkuda'aky ja ka'ay ukun es 'yejtsy, es ja Eroodus es ja di'ibu naty muut kyaaydyu tyukjotkadaktu éxtamu naty 'yetsy.

²³ Es ja Eroodus twandaky ja kiixy:

—Amdooguts di'ibu mdsejpy es nmo'oyut, es tny'ajtan n'anamu ko nmo'oyur otyim tiity di'ibuts xy'amdoop, otyim kujkwa'xyuty di'ibuts uj nmudajtypy.

²⁴ Net ja kiixy pyudseemy, es t'anmaay ja tyaak:

—¿Tits n'amdówup?

Ta ja tyaak 'yadsoojm:

—Amdow ja Fwank Yajnubajtrm kyubajk.

²⁵ Ta ja kiixy tyujku pojun ma naty ja Eroodus, es t'anmaay:

—Ndsejpyuts es tyamyu xymyo'oyuduts palanganoty ja Fwank Yajnubajtrm kyubajk.

²⁶ Net ja Eroodus jyantsyjjotmaybyejky. Per kom tu naty t'anamu jyabye'xy wyindúmuty, kyaj ttseky yajtukxi'igut ja 'yayuk.

²⁷ Netyu ttuk'ane'emy tu'ugm syoldaadu es dya-jmínut ja Fwangu kyubajk. Ja soldaadu oj ñejxy ma ja Fwank 'yity tsimy pujxndugóty es oj tnibo'tu ja kyubajk

28 es dyajmiiñ mā tu'ugū palanganū. Ta tmooy ja kiixy es ja kiixy tmooy ja tyaāk.

29 Ko tnija'adu ja Fwangu 'yuxpajkruty, ta dyajpudu'ktu ja ñini'x es oj dyajnaxtúkuđu.

Jesús dyajkáy nimagoxk mil naxy ja ja'ay

30 Oknam 'yajajtmujktu ja apóstaluty mā ja Jesús, es ttukmumadyaktu tugekyu di'ibu naty tu ttundu es di'ibu naty ja ja'ay tu dyajtuk'uxpúktu.

31 Es mut ko nimayu naty ja ja'ayuty ñaywyinax ñaywyindúkuđu mā Jesús, ni tka'okmudajnuđu ja tiempu es kyádyut, paaty ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mindu. Jo'om n'okpo'xum mā tu'ugū abak it.

32 Net ak yu'ujuty oj ñajxtu barkoty adakatuuy.

33 Per may ja ja'ayuty t'uxkajptu ja Jesús es t'ijxtso'oñ. Paaty tsyo'ondu pojun majatyu kajpn, es tekye'epy jyajttu jawyiin mā naty ja barku jyata'añ.

34 Ko ja Jesús pyudseemy barkoty, ta t'ijxy may ja ja'ayuty es tra'ayooy, mut ko du'unu naty éxtumu borreegu di'ibu kyaj tmudaty ja kywentu'ajtpu. Ta tyujku ya'uxpajkrū, es ttuk'uxpajktu kanak peky.

35 Ko oj tsyu'ujanu, ta ñimiinudu ja 'yuxpajkruty es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'ujanu, es ni pún kyatsunu mā tyadu lugaar.

36 Anumudu ja ja'ayuty es ñajxnudut rantsyotm o mā yu wingombu kajpn es tjúdyut ja kya'ay 'yukun, mut ko kyaj tmudattu ti kyádyup.

37 Per ja Jesús 'yadsoojudu:

—Mo'oydyu miidsuty kya'ay 'yukun.

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—¿Mdsajpy esuts mdsaty nujx njuudyu majtsk mugo'px xuu nidún yu tsajkaaky esuts ndukkádyut?

38 Jesús 'yadsoojadu:

—¿Naaḡu tsajkaaky jap xymudattu? Nujx ixtu.

Ko tnija'adu, ta t'anmaaydyu:

—Mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkxu'unk.

39 Net ja Jesús ttuk'ane'emy ja 'yuxpajkruty es dyajnaxwaatstat ja ja'ayuty tuk pekyaty ma ja mmyoty.

40 Ta ñaxwa'tstu tuk pekyaty mugo'pxáty es justyikxymyajkáty.

41 Net ja Jesús tkone'ky ja mugoxkpu tsajkaaky es ja majtskpu ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm es tja'ayḡudáky ja Dios. Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmoodyu ja 'yuxpajkruty es dyajwa'xtat ma ja ja'ayuty. Nandu'un dyajwa'xy ja majtskpu ajkxu'unk ma ja mayja'ay.

42 Nidugekyu kyaaydyaadyu jotkuda'aky.

43 Oknum dyajmujktu majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuku es ajkx di'ibu nadujku.

44 Es di'ibu ja tsajkaaky kyaadyu, ja'a nimugoxk milu yedyujkuty, es kyaj myadsyoydyujku ja toxytyujkuty es ja ana'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingujxy

45 Netyu ja Jesús dyajtjku ja 'yuxpajkruty barkoty es 'yawinnáxtat ma ja mejyñ es jya'ttat Betsaydu ko naty yu'u ñayyugajxyuty mut ja ja'ayuty.

46 Es ko naty tu dyaj'yo'oywya'xtu ja ja'ayuty, ta ja Jesús wyimbejty ma tu'ugu kopk kajxtákrpu.

47 Ko oj kyoodsanu, mejyñgyujk'ámu natyñ ja barku es ja Jesús naydyi'igyu naty tu wye'emy windu'utstuuy,

48 es t'ijxy ko ja 'yuxpukpety nimujaa tjantsykyaptu ja nuu, mut ko naty pyojkuyáty. Es kajamóñum yo'oy nuu wingujxy ja Jesús es tninejxy ja 'yuxpukpety. Najxaambu naty ja Jesús ma ja 'yuxpukpety

49 ko 'yijxudu yo'oy nuu wingujxy. Ta ñayjunánudu ko ijmá'ttubu daa. Ta yaxkaktu,

50 mut ko tsyu'kudu. Es myugajxudu ja Jesús, es 'yanmaayudu:

—Jotmukta'aktu! Ujtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

51 Net ja Jesús tyujku barkoty ma naty ja'ajaty. Ta myo'ty ja poj. Ta ja'ajaty du'añu wyu'umudyaaydyu,

52 ja'a du'un mut ko kyajpu naty tu tjaygyúudu ti dun 'yandijpy ma Jesús dyajmáyu ja tsajkaaky es ja ajkxu'unk, mut ko juun wyinma'añaty.

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

53 'Yawinnajxtu ma ja mejyñ. Ta jyajttu Jenesaret, es jam tkuwu'undu mejyñbyu'aay ja barku.

54 Ko ttukjunajktaaydyu ja barku, net ja ja'ayuty t'uxkajptu ja Jesús

55 es puye'egy o j ñujxtu ja ja'ayuty majatyu kajpn, es tkuumyiindu mabajngujxy ja puma'ayuty ma naty Jesús.

56 Es oymyaaty ma ja Jesús jya'ty majatyu kajpnba'ajaty es kajpnótyuty o rantsyótyuty, tpa'jta'aktu ja puma'ayuty tu'aay es tmunu'xta'aktu ja Jesús es oyjye'eyu tpaattat ja wyit pa'a. Es nidugekyu di'ibu pátuður agudáktur.

7

Di'ibü ja'ay yajpekykyä'adüp

¹ Ta ñaymyujkadü mä Jesús ja fariseeüty es ja di'ibüty tsajptügóty ya'üxpüjktüp di'ibü tso'ondü Jerusalén.

² Tyäädü yu'u 'yijxtü ko nija'adyü Jesusü 'yüxpüjkrüty kyaydyü es kyaj wyä'ädsadyü kyü'u, ja'a njüna'anäm kyaj kyübüjtü éxtäm jaayäm fariseeüty ttundü.

³ Müt ko yu fariseeüty esü israelítüty nidügekyü pyanüjxtüp ja kyostúbrüdyü 'yaptüjkrüty ko mä kyayä'ändü koonäm wä'äts wä'äts kyübüjtü.

⁴ Es ko tü 'yotstü mäayóty, kyaj kyaydyü pün kyaj kyübüjtü wä'äts wä'äts. Es ta mayü kostúbrüty di'ibü yu'üjüty 'yakpaduundüp, éxtäm ko tpujtü vyasü di'ibü tyuk'úkädüp, ja pyujxndu'ts esü wi-ingátyryü 'yabüjk 'yadu'unün.

⁵ Ja'agyüjxm ja fariseeüty es ja di'ibüty tsajptügóty ya'üxpüjktüp dyajtüüdü ja Jesús:

—¿Ti ko tkapadundü yu m'üxpüjkrüty di'ibü jaayäm ja n'aptüjkrüdyüts ttundü? Yu'üjüty je'eyü kyaydyü müdü kyü'u ni kyawä'ädsaty.

⁶ Netü Jesús 'yadsoojüdü:

—Miidsaty di'ibü nay'andíjüdüp es jyiky'attu tüy'ajtün müüt, yajxón ja Diosü kyugajxpu Isaiü mnimadyakü miidsaty ko dü'un tküxjaäy:

Tyädü ja'ay xywyindsü'kupts wingü'üy agü'üy, per ja jyot wyinmä'añ jagam 'yity mä üjün.

⁷ Ni ti tkatsooty ko ñay'andíjüdü es xyja'awdátüts.

Yu'u tuk'üxpüjktüp

di'ibü 'yana'amün'ajtyry je'eyü ja'ayüty.

8 Paadyu Isaiiu t'anuumu du'umbu ja'ayuty éxtum miidsuty. Mmastúttup miidsuty ja Diosu 'yana'amun es xypyadúndut éxtum ja ja'ay jaayum ttundu.

9 'Yak'anmaayudu ja Jesús:

—Miits m'aktimpaduundur di'ibu m'aptujk tyuundur, es du'un xy'xtijtj ja Diosu 'yana'amun.

10 Moisés myooy ja ja'ayuty ja Diosu 'yana'amun ma jyuna'añ: “Mwindsu'ugur ja mdaak mdeety”, es “Ja di'ibu kyajxpejkyu yu tyeety o yu tyaak, oogur yu'u.”

11 Per miits mjúnándur ko tu'ugu ja'ay mbaat t'anuumu tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbuduku, mat ko tugekyu di'ibuts nmudajtyu esxyur miits nbudákuu, tuudsu Dios ndukmuoxy.”

12 Es pun du'un jyuna'añ, kyaj ñakysyékuty ja tyaak tyeety tpudúkat.

13 Es mada tyaadu myajtugooydyur ja Diosu 'yayuku myadakuu mat yu'ugyujxmu tadu mgostúmbraty. Mayu du'umbu mgostúmbraty di'ibu m'akpaduundur.

14 Jatugoku Jesús dyáxudu ja ja'ayuty, es t'anmaaydyu:

—Mudowdu nidugékuty, es jaygyúkuu.

15 Yu di'ibu ja'ayuty jyuxtup, kyaj yu'u ya-jpekyka'adu, yu'u du'un di'ibu pudsuummp jyodoty wyinma'añóty.

16 Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúkuu.

17 Ko ja Jesús tmastuty ja ja'ayuty, ta tyujku tugoty es ja 'yuxprijkraty yajtuujudu ti dun 'yandijpyu tyadu 'yijxpajtun.

18 Ta ja'a 'yadsooj:

—¿Nan kyaj miits xyjaygyúkudu? Ko di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'u di'ibu yajpekykya'ap,

¹⁹ mat ko di'ibu tujkup aajóty, jodoty yu'u ñejxy, es óknum pyudsemy.

Es madu tyadu Jesús tyuknija'adu ko tugekyu je'xy peky, wa'adsu'u.

²⁰ Es nandu'un 'yanmaayudu:

—Ko di'ibu pudsump jyodoty wyinma'añóty, yu'u situy yajpekykya'adup ja ja'ayuty,

²¹ mat ko ma ja ja'ay jyodoty wyinma'añóty myiñ yu axuk winma'añ, yu mu'induunk, yu yajja'ay'o'k, ko ja'ay dyajtagódyu yu pajk úkanu wyindsu'kan,

²² yu ma'tsk, yu adsojk, yu andak, yu axuk jiky'ajtun, yu naywyinnaxuja'ak, yu pi'tskajx, yu mairátuk, yu kujjuun'át.

²³ Tugekyu tyadu axuk'ajtun, yu'u miimp jodoty winma'añóty, es yu'u du'un yajpekykya'apy ja ja'ayuty.

Toxytyujk kyaj 'yisraelítaty tmabeky ja Jesús

²⁴ Ta Jesús jap tsoyo'oñ es ñejxy jamdsow ma Tiru kajpn es Sidón kajpn. Es tyujku ma tu'ugu tujk, es kyaj tjatsejky es pán tnijáwat. Per kyaj oj mbaat 'yity ayu'udsyu.

²⁵ Tu'ugu toxytyujk di'ibu natyu ñux myudajtypy ja ka'oybyu, ko tmadooy ko tu naty jya'ty ja Jesús, ta tnimiiñ es ñaygyoxtnaaydyáku tyeky'ujxy.

²⁶ Tadu toxytyujk kyaj 'yisraelítaty es sirufenisyu ja'ay. Yu'u 'yamdooyu ja Jesús es ttúnat ja may'ajtun es dyajpudsamat ja ka'oybyu ma ja ñux.

²⁷ Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Jayɨjɔp yajkáydyɨ u'un̄k ɨn̄á'k, mat ko kyaj 'yóyɨty es ndukwingo'ondútɨm ja tsyajkaagyɨty es nmo'oyɨm ja úkɨty.

²⁸ Es ja toxytyɨjk 'yadsooy:

—Tɨy'ajtɨnɨ'ɨ, Windsán, per extɨ yɨ uk kyaaydyɨp meesɨ patkɨ'p di'ibɨ ja ɨn̄á'ku'ungɨty yajka'adɨp ja tsyajkaakywyáy.

²⁹ Net ja Jesús 'yadsoojɨ:

—Mat ko oy tɨ m'adsoy, nɨjx jotkujk m̄a mdɨjk. Tɨ ja ka'oybyɨ pyɨdsemy m̄a ja mnɨɨxɨn.

³⁰ Ko ja toxytyɨjk jyajty m̄a ja tyɨjk, ta tɔpaty ja ñɨɨx mabajngɨjxy es tɨ naty tyukpɨdsémyɨty ja ka'oybyɨ.

Jesús dya'agɨda'aky tu'ugɨ yedyɨjk di'ibɨ nat es awɨ'ɨmɨp

³¹ Netɨ Jesús tsoy'oñ jap Tirɨ ñaaáxóty, es ñajxy Sidón kajpnóty es majaty ja Dekápolɨs kajpnɨty. Ta jyajty m̄a ja Galilees Myejyñ.

³² Jap tyuknimiinɨdɨ tu'ugɨ yedyɨjk nat es awɨ'ɨmɨp, es yajpɨjktsooy ja Jesús esɨ kyɨ'ɨ ttuknikónɨt tadɨ yedyɨjk.

³³ Ta Jesús oj dyajnejxy ja ja'ay wiink tsoo m̄a kyaj pán. Net ja kyɨwa'xyɔp t'adijɨ ja ja'ay tyatskoty es mɨdɨ tsyujy ttooñ ja ja'ayɨ ya'an.

³⁴ Net ja Jesús pyat'ijxy tsajpótɨm, es myɨkxejy es t'anmaay:

—¡Awa'ats!

³⁵ Netyɨ ja ja'ayɨ tyatsk 'yawatsy es ja ya'an 'yagɨdaky. Ta oj yajxón kyajxpéky.

³⁶ Esɨ Jesús tyuknipɨjkɨ kɨdiibɨ pán t'awánɨt. Es éxtɨm jyantsyjayajtuknipejky, waanɨ ni'igɨ oj tmadyakwa'xy.

37 Es du'uñu wu'u'mudyaadyu ja ja'ayuty, es juuna'andu:

—Tugekyu oy ttuñ, extu yajmudoobejkyu ja natuty es yajkajxpejkyu ja uum.

8

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

1 Ma tadu tiempu mayu natu ja'ayuty tu ñaymyúku es kyajru naty tmudattu kya'ay 'yukun. Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxpejkruty es t'anmaadyu:

2 —Nmudajtyruuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mat ko tu tyugukxubajnu ma 'yittu yaa mat uj es kyaj tmudattu ni tii ti juu'xtur.

3 Es pun ngejxyruuts ma ja tyujkaty ayuu, yuugadáwdubu'u tu'aay, mat ko naaguty jagam tu tsoonda.

4 Net ja 'yuxpejkruty 'yadsoojudu:

—¿Es wi'ix mbaat yajmo'oy ja kya'ay 'yukun ma tyadu itan? Yaa ni pun kyatsun.

5 Ta Jesús yajtuujudu:

—¿Naak xymudattu miidsuty yu tsajkaaky?

Es ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk.

6 Net ja Jesús t'anmaadyu ja 'yuxpejkruty es dyajnaxwaatstat ja ja'ayuty naxkujxy. Ta tkone'ky ja juxtujkru tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy es tmooy ja 'yuxpejkruty, es ja'ajuty dyajwa'xtat ma ja ja'ayuty.

7 Myudajttubu naty nandu'un naagadyu ajkxu'unk. Esu Jesús oj tja'aygyuda'aky ja Dios, es oj ttuk'yajwa'xtu ja 'yuxpejkruty ma ja ja'ayuty.

⁸ Nidugekyu kyaay 'yuktu es 'yujts jyotkudaktu, es t'aktim'yajmujktu juxtujk katsy ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku.

⁹ Di'ibu kaadydu nimajtax milun, es kyaj yajmaydsyoy ja toxytuykuty esu ana'ku'unguty.

Ta Jesus ñayjyugajxu mat ja'ajuty,

¹⁰ es tujku ma ja barku mat ja 'yuxrukputy es oj ñejxy ma ja ñaxwiñudu Dalmanutu.

Fariseenty t'amdowdu tu'ugu muj'ajtun tsajpótudu

¹¹ Ko jap jyajty, ta naagudyu fariseenty tniujxtu ja Jesus es dyajtudu tijaty es du'un dya'anuguga'ajyua'andu. Ta t'amdoodu es tyuk'ixudat tu'ugu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun pun jantsyu du'un ko Diosu naty tu kyéxyuty.

¹² Netu Jesus oj myukxejy es jyanáñ:

—¿Ti kots xy'amdowdu miidsaty tu'ugu ijxwu'umun di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun?

¹³ Ta ja Jesus tmastutta ja'ajuty, es tujku jatugok ma ja barku es oj ñejxy wiink tsoo ma ja mejyñ.

Fariseedyu 'yuxrukun

¹⁴ Tuduudu naty ja 'yuxrukputy tja'aydugyodyu dyajniuxt ni'igu yu tsajkaaky, es jap barkoty je'eyu naty tmdaty ti'igu tsyajkaaky.

¹⁵ Ta ja Jesus tyuknipjukudu:

—Ixtu, mnaygywentu'átudup mudu fariseedyu lyevaduuru esu Eroodusu jya'ajuty.

¹⁶ Ta ja 'yuxrukputy ñayjyanánudu ak yu'ajuty:

—Paadyu du'un xy'anma'ayum mat ko tu nya-jmi'inum yi'inum tsajkaaky.

17 Esu Jesús ñija'abü naty éxtamü naty ñajjyuna'anüdü. Ta 'yanmaayüdü:

—¿Ti ko mnayjyuna'anüdü ko kyaj xymyüdüdü ja mdsajkaaky? ¿Tii kyajnum xyjaygyüdüdü es ni xykyarüktünümü kwentü? Mük juun xymyüdüdü ja mwinma'añuty.

18 ¿Tii kyaj m'ixtü miidsuty müdü mwiin, es ni mgamüdüdü müdü mdatsk? ¿Ti kyaj xyjamy-atstü?

19 Kots nyajwa'xy ja mügoxkrü tsajkaaky mä yu nimügoxk milbü ja'ayuty, ¿naak katsy xyajmujktü ja tsajkaaky tyuktükü di'ibü nadujkü?

Es ja'ajuty 'yadsoodü:

—Majmajtsk.

20 Ta ja Jesús 'yak'anmaayüdü:

—Es kots nyajwa'xy ja jüxtujkrü tsajkaaky mä ja nimajtäxk milbü ja'ayuty, ¿naak katsy xyajmujktü?

Es ja'ajuty 'yadsoodü:

—Jüxtujk.

21 Ta ja Jesús 'yanmaayüdü:

—¿Tii kyajnum xyjaygyüdüdü ko kyajts yu'ujuty n'andijy ja tsajkaaky?*

Jesús dya'agüda'aky tu'ugü wiints jap Betsaydü

22 Oknum jyajttü mä Betsaydü kajpn, es naaguty ja ja'ayuty dyajmiindü mä Jesús tu'ugü wiints, es tmünu'xtáktü es ttónut ja wiints.

23 Es ta twijstso'oñ ja Jesús ja wiints es oj tmünejxy kajpnbü'aay. Ta ttukwingu'tse'ky waanü tsujy es tkü'ünikooñ. Ta dyajtüy pün 'yijxyry tii oynü'ünün.

24 Ta ja wiints 'yijxpejky oga'an, es jyunañ:

* **8:21** Ix Matewü 16:12.

—N'ijxpyudsu ja'ayuty. Du'un kyuxu'uktu éxtamu kepy, per yo'oyduur éxtamu ja'ayun.

²⁵ Net ja Jesús trujtáky jatugok ja ky'u ma ja ja'ayu wyiin. Ta ja ja'ay oj 'yixpéky es tugekyu t'ijxtaayñu wa'ats.

²⁶ Net ja Jesús tkejxy ma ja tyujk, es t'anmaay:

—Katu sitay mduku kajpnóty es ni pán xky-atukmumadya'agudu tyaadu.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

²⁷ Net ja Jesús es ja 'yuxpukpúty oj ñujxtu ma mutsk kajpnúty di'ibu wingón ma Sesaree Filipu kajpn. Es tu'aay dyajtuy ja 'yuxpukpúty:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'andu púndsugu dan uj?

²⁸ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Naaguty jyuna'andu ko mijtsu du'un Fwank Yajnubajtru, naaguty jyuna'andu ko mij m'Elisuty, es akjanándurnam naaguty ko mijtsu du'un jatu'ugu wiinkru ja Diosu kyugajxru.

²⁹ Ta yajtuujudu:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu, púndsu dan uj?

Esu Peedru 'yanmaayu:

—Mijtsu du'un ja Kristu di'ibu ja Dios wyin'ijx.

³⁰ Esu Jesús oj tyuk'ana'amudu kudiibu pán t'awánudut.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

³¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpukpúty ko yu'u, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, jyantsy'ayowa'añ, es 'yuxtija'anudu ja mujja'aydyujkuty esu teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukpúty, 'ya'anmaaydyu ko ja'ay ya'ooga'anudu, es ko tugukxubajtr jyikypyuka'añ.

32 Du'un tyukmumadyákudu wa'ats. Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo abeky es t'ooy.

33 Es ja Jesús wya'kumbijty, es twin'ijxy ja 'yuxrujkruty es t'oojumbijty ja Peedru, es t'anum:

—¡Kátuts mij xy'awa'ktíky, majku'ugópk Satanás! Mij kyaj dyu'unadyu mwinma'añ éxtumu Dios, yu'u je'eyu mij mwinma'añ'ajtyru éxtumu ja'ayty.

34 Net ja Jesús dyaxu ja 'yuxrujkruty es ja ja'ayty, es t'anmaaydyu:

—Pun jaats pun xuryanujxa'añ éxtumdsu n'uxrujkrú, tsojkr es tmastu'udut ja kyum winma'añ es jyiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esats xuryatsoonut.

35 Mut ko ja ja'ay di'ibu jiky'ataamp éxtum ja kyum winma'añ, tyadu ja'ay nayyajtugóyudup. Per ja ja'ay di'ibu myastutypy ja kyum winma'añ es ñayyákyuty es xymyadúñuts uj es ttuñ éxtum jyuna'añ ja oybyu ayuk, tyadu ja'ay pyaadup ja nitsokun.

36 ¿Ti tsyoo ja ja'ay ko tjaganarátut tugekyu yu naxwíñudu pun yajtugeepy ja 'yanmaja'an? Ni tii, ¿kadii?

37 Pes pun tu dyajtugóy ja 'yanmaja'an, kyajp tii di'ibu mbaat muut dyajjumbity jatugok.

38 Pun púnuts xytyuktsoydyuump es ttuktsoydyúñ ja n'ayúkats ya naxwiiñ ma pojru ja'ay di'ibu Dios myastúttup, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, nan nduktsoydyúnupts kots nmínut jatugok mudu myuj'ajtunu nDeedyuts es mudu 'yánklusuty.

9

1 Nandū'un ja Jesús 'yamaaayudu:

—Tūy'ajtun n'anuumudu ko ta naaguty di'ibu ja yam ko kyaj 'yooktat extu koonum t'ixtat ja Diosu kyutujkun jya'ty mat ja myak'ajtun.

Jesús tyugatsy

2 Kyumdudujk xuu Jesús oj ñejxy ma tu'ugu kopku kujxmbu. Yu'uyu wyoo ja Peedru, Santya'agu esu Fwank. Es jam wyindumaty tyugajtsy ja Jesús.

3 Yu wyit jyambijty jantsy t'xp es jantsy poop éxtumu tsajp'e'pyky, éxtum ni pán ya naxwiñ mbaat tkayajwe'emy poop.

4 Es yu'ujaty 'yijxtu ja Elius esu Moisés myadya'aktu mudu Jesús.

5 Net ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsun, oy ko nyaa'ajtam. N'ok'ya'o'oyum tugugū uxkuda'ak tujk: tu'uk mij xyja'a'átat, jatu'uk tja'a'átat ja Moisés es jatu'uk tja'a'átat ja Elius.

6 Du'un 'yanmaay mat ko ja 'yuxpajkraty tsu'ugudu naty, esu Peedru ni tkanijawu wilix juna'anat.

7 Net oj myiñ tu'ugu yoots di'ibu yajnitujkudu, es jap yoodsoty yajmudooy tu'ugu ayuk di'ibu junaamp:

—Tyaadudu du'un ja n'U'unk di'ibats njantsyt-syejpy. Mamadowdu yu'u.

8 Ko ti'in ñas'ijxudu ma naty tu t'ixtu, ta kyaj tnaky'ijxtu ni pán, yu'uyu naty Jesús ma yu'ujaty.

9 Ko naty wyinjanaktu ma ja kopk, ta Jesús tyuknipajkudu:

—Kyaj xytyukmumadya'aktut ni pán di'ibũ tũ xy'ixtũ, extũ koonũm ẽj, ja Naxwĩñũdu Ja'ayũdyũ Kyudũnaabyũ, njikyryũkũdũts madsũ naty tũ n'eeeky.

10 Es mũdu tyaadu tmũdajttũ ayu'udsyũ ak yũ'ũjũty, es ñayajttũjũdu:

—¿Tii dũnũ tyaadu di'ibũ myadyakypy ko jyikyryũkũ'añ mã 'ye'ky?

11 Es paaty dyajttũdu ja Jesũs:

—¿Ti ko jyũna'andũ ja di'ibũty tsajptũgũty ya'ũxpũjktũp ko yũ Eliũs myina'añ jawyiin es kyaj ja Kristũ?

12 Ta ja Jesũs 'yadsoojũdu:

—Tũy'ajttũnũ'ũ ko Eliũs myiñ jawyiin, es ko yũ'ũ 'yũxkũkũty tũgekyũ. ¿Es tii, kyaj xyñijawũdu ko mã yũ Diosũ jyaaybyajttũ tmadya'aky ko ẽj, ja Naxwĩñũdu Ja'ayũdyũ Kyudũnaabyũ, n'ayowa'añũts mak es nnũjxã'añũts ẽxtijy?

13 Per ẽj n'anmaaydyũp miits ko Eliũs tũ myiñ*, es tũ ja ja'ay tyũnũdu wi'ix yũ'ũ ttimtsoktũ, dũ'ũn ẽxtũm jyũna'añ ja Diosũ jyaaybyajttũn.

Jesũs dya'agũda'aky tu'ugũ mixy di'ibũ ka'oybyũ myũdajttypy

14 Ko kyũdaktũ mã ja 'yũxpũjktũty di'ibũ naty tũ wyũ'ũmũdu, ta t'ijxtũ may ja ja'ayũty juwũdity mã yũ'ũjũty. Jamũ naty nandũ'ũn tmũttũsipkajxtũ ja di'ibũty tsajptũgũty ya'ũxpũjktũp.

15 Ko ja ja'ayũty t'ijxtũ ja Jesũs, net dũ'ũñũ wyũ'ũmũdyaaydyũ. Ta tũnũjxtũ pũye'egyũ es oj tkajxpo'xtũ.

* 9:13 Ix Matewũ 11:14.

16 Net ja Jesús dyajtūy ja di'ibuty tsajptūgóty ya'uxpūjktūp:

—¿Ti mnaydyukkajxytsyíkudūp mat ja n'uxpūjkrūty?

17 Nidu'uk jap mayjya'ayóty 'yadsoodū:

—Ya'uxpūjkrū, tūts ūj nyajmīñ yū n'u'unk di'ibū myūđajtypy ja ka'oybyū, es yū'ū yajwū'ūmūp uum.

18 Pes oytyim maaty myátsyūty ja ka'oybyū es yajkūđáyūty. Net ya'a'eebyūty, es yajnaydyūtskaādyūty es dū'ūnū ñini'x yajwū'ūmūxūty juun. Tūts nja''anūmū m'uxpūjkrūty esxyūp dyajpūdsémyū tadū ka'oybyū, per kyaj tū tmūmadā'aktū.

19 Es ja Jesús jyūnāñ:

—¡Ay, ja'ayūty di'ibáty kyaj xymyūđattū ja mūbūjkan! ¿Extū nū'ūnūdsū dū'ūn n'aktim'ítū mat miīdsūty es nmūđánūđat? ¿Nā'ādsū dū'ūn xymyūbūkā'āndūts? Yajmín ja mixy.

20 Ta tyuknimiinūđū. Es ko ja ka'oybyū t'ijxy ja Jesús, net ttukpaty ja mo'odyū ja mixy. Ta kyūđāy es tyiimy yejky es 'ya'eepy.

21 Net ja Jesús dyajtūy ja u'unkteety:

—¿Nū'ūnū dūnū tyāādū kujk tmūđajnū?

Ta ja u'unkteety 'yadsooy:

—Extū tyimmūtsk'ajty.

22 Kanak ok yū ka'oybyū yajkukūđáwūty juūnóty es nūjoty, es dū'ūn jyaya'ooga'añūty. Tunū may'ajtūn, pūn mbaat oynū'ūnūn ti mūat xytyūñ, pa'ayoodūgūts ūdsūty es pudūjkūđūgūts.

23 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¡Katū mjūnā'añ pūn mbaat! Tūgekyū yū'ū mbyāādūty mat di'ibátyū Dios myūbūjktūp.

24 Net ja u'unkteety yaxkeky:

—¡Nmubejkyryuts! ¡Pudujkuguts esats n'akmabúkut ni'igá!

25 Ko ja Jesús t'ijxy ko may ja ja'ayuty ñaymyujkúdu, ta t'ooy ja ka'oybyu es t'anuumu:

—Ka'oybyu, ujtsuts mij n'anmaary, pudsam jap mā tadu ja'ayun es katu mnakutyuku mā yu'un.

26 Ta ja ka'oybyu dyaj'yáxy ja mixy. Ta jatugok dyajmo'ty es pyudseemy, es dyajwe'emy éxtumu o'krú. May oj jyuna'andu ko tu 'yeeky.

27 Per ja Jesús tmajtsy mā ja kyú'u, es twijitse'ky. Ta ja mixy tyunaaye'ky.

28 Net ja Jesús tyujkúdu mā ja tyujk mudu 'yuxrajkruty ak yu'uyuty. Ta yajtuumudu ja 'yuxrajkruty:

—¿Tii da kots uudsuty kyaj tu nmamada'aktu tadu ka'oybyu?

29 Ta 'yanmaayudu:

—Tyadu du'umbu ka'oybyu, yu'uyu muut pyudseemy je'eyu mut ko ngajxtákum.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kun

30 Ko jam tso'onda, ta ñajxtu Galileeu. Esu Jesús kyaj ttsejky es pán tnijáwdut,

31 mut ko dya'uxrúktu naty ja 'yuxrajkruty es ttukmamadya'aktu:

—Ej, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkyaká'añuts mā ja ja'ayuty, es yu'uts xya'ooktar, es ko tyugukxabátut, njikyryúkuduts.

32 Es ja'ajuty kyaj tjagyujkúdu éxtum 'yanu'amxudu, es tsyu'kúdur es dyajtáwdut.

Pún waanu muj

33 Net jyajttu ma ja Kafarnaúm kajpn. Es ko naty 'yittu tugoty, ta yajttujudu ja Jesús:

—¿Tii du'un naty mdsipkajxtap miidsaty tu'aay?

34 Es amoñu wu'umdaaydyu, mut ko yu'u naty tu ttsipkajxtu ko púnu du'un ma yu'ujuty ni'igu myájutu.

35 Netu Jesús ñaxwe'tsy ma ja nimajmajtskpu 'yuxpajkpu, es t'anmaaydyu:

—Pun nidu'uk miits mnaybyujta'agánudap muj kajxm, wa'an ñaybyujta'agyuty yuunk naxuryu, es tmadúnut nidugekyu.

36 Net tsa'ane'ky tu'ugu uná'ku'unk es tyunaay kujk'aay ma ja 'yuxpajkputy, es t'anmaaydyu:

37 —Di'ibu 'yaxájup tu'ugu uná'ku'unk éxtumu tyaadu mudusu nxuuguyjxm, xy'axájuptu du'un uj; es di'ibuts uj xy'axájup, nan 'yaxájubu du'un di'ibuts uj xykyajx.

Di'ibu kyaj xyñi'o'o xyñiyáxum, yu'u du'un ijtp mut udsajtam

38 Net ja Fwank t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpajkpu, tats n'ixtu tu'ugu ja'ay dyajpudsémy ja ka'óbyuty ma yu ja'ay mudu mxuuguyjxm, es kom kyaj jyudity mut udsajtam, tats nyajkubóktu.

39 Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Katú xyajkubóktu, mut ko di'ibu tyiimpy ja muj'ajtan muduts nxuuguyjxm, óyats xymyadya'aky es kyaj 'yaxuuguty.

40 Es di'ibu kyaj xymyudsip'ajtam, yu'u dan mut n'ijtam.

41 P_un p_un mmo'oyu_u oyjye'eyu tuk vasu wa'ats nuu mut kots uj miits nja'ay'áttu, t_uy'ajt_un n'anuu_umu_u ko Dios myay'átu_u ja ja'ay.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

42 'P_un ja p_un dyajpekykya'ay nidu'ugu tyadu du'ambu uná'ku'un_u di'ibuts uj xymyubujkp, waanu oy pyudsu'umxuty kooxyu_u yajtuk'yo'kmuwuu_u tu'ugu muj paan es yajkuj**u**bijpnáxut mejyñóty.

43 P_un myajpekytyuun_u tu'ugu mgu'u, niboot.† Waanu oy ko mn_ujxut tsajpótm, éxtam mbaat njana'anum katuk ma ja jiky'ajt_un winu xuu winu tiempu, es kadiinam ko myajpajta'agut mut majtsku mgu'u ma ayoodákn,

44 ma ni na'a kya'oogut ja t_unu'k es ni kya'oogut ja juun.

45 Es p_un myajpekytyuun_u tu'ugu mdeky, niboot. Waanu oy ko mn_ujxut tsajpótm, éxtam mbaat njana'anum, tekytyuk ma ja jiky'ajt_un winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mut majtsku mdeky ma ayoodákn,

46 ma ni na'a kya'oogut ja t_unu'k es ni kya'oogut ja juun.

47 Es p_un myajpekytyuun_u tu'ugu mwiin, juut. Waanu oy ko mn_ujxut tsajpótm, éxtam mbaat njana'anum, mut tuk adu'um je'eyu mwiin ma ja jiky'ajt_un winu xuu winu tiempu es kadiinam ko myajpajta'agut mut majtsku mwiin ma ayoodákn,

† 9:43 Xytyuk'ijxamu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unam, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'udyu ku'u, teky es ni yu'u wiin. Ix Markus 7:18-23.

48 mā ni na'a kya'oogut ja tənuk es ni kya'oogut ja jūn.

49 'Es nidagekyu ja'ayuty 'yayówdut, oyū tadū ayo'on njaja'ambu éxtumū jūn xytsya'ayūm. Extumū jūn dyajtu'utsy ja tsu'utsy kədiibū mya'adut, tadū ayo'on mbaat xytyukmūwingo'onūm ja Dios.

50 Oy yū kaan. Per pūn tugooyñap ja tya'amts'ajtən, kyaj wi'ix 'yóyut es jatugok tya'amut. Ittū éxtum ja oy kaan es jiky'attu amumdu'uk jot nixim niyam.

10

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'udu

1 Net ja Jesús tso'oñ Kafarnaúm es oj ñejxy mā ja Judeeū ñax es 'yawinnajxy mā ja Jordán mājnū jadsoo mā xū pyudsemy. Jap ja ja'ayuty ñaymyujkū jatugok mā naty yū'ū, es dya'uxpejky éxtumū naty yū'ū ya'uxpeky jaayūm.

2 Net naagūdyū fariseeuty tnimiindū Jesús es dū'ən dya''anuguga'ajyā'andū. Ta dyajtuūdu:

—¿Tii mbaat yū yedyujk tmastu'uty ja ñado'oxy?

3 Ta ja Jesús 'yadsoojū:

—¿Wi'ix t'ane'emy ja Moisés?

4 Ta ja'ajuty 'yadsoodū:

—Ja Moisés tū dyajnigutúku es mbaat ja yedyujk tmastu'uty ja ñado'oxy pūn jawyiin tmo'oy tu'ugu neky mā jyūna'añ ko kyaj t'oknado'ox'ajūn.

5 Ta Jesús 'yanmaayūdu:

—Ja Moisés tkuxjaayū tadū ana'amūn ja'agyujxm ko kujuun miidsuty.

6 Per ma tsyondaky ko Dios dyajkojy tugekyu, yu Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Dios yajkoj ja ja'ayuty yedyujk es toxytyujk.”

7 “Paaty ja yedyujk 'yabekyu ma ja tyaak tyeety es du'un ñaybyuwa'agudu mudu ñado'oxy,

8 es nimajtsk jyiky'attu éxtum tu'ugun je'eyu.”

9 Paaty di'ibu ja Dios tu dyajnaymyúkadu, ni pan tkayajwa'xut.

10 Ko naty jap tugótyuty, ja 'yaxpajkruty yajtujudu jatugok yu tyaadu.

11 Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Di'ibu myastutypy ja ñado'oxy es pyeky mudu wiink to'oxy, yajtugeepy ja pjk úkunu wyindsu'kun.

12 Es pan ja toxytyujk myastutypy ja ña'ay es pyeky mudu wiink yedyujk, nan yajtugeepy ja pjk úkunu wyindsu'kun.

Jesús tkuni'xy ja ana'ku'unguty

13 Naagadyu ja'ayuty dyajmíndu 'yana'ku'unguty esu Jesús tyónudut, es ja 'yaxpajkruty t'oodu ja ja'ayuty.

14 Ko ja Jesús t'ijxy, ta 'yajku mat yu'ujuty es t'anmaaydyu:

—Mastu'uttu, wa'andsu ana'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbíty, mat ko ja Diosu kyutujkun yu'u jya'a'ajtypy di'ibu du'un éxtum yu'ujuty.

15 Tu'y'ajtan n'anumadu ko di'ibu kyaj t'axaju ja Diosu kyutujkun éxtum tu'ugu ana'ku'unk, kyaj tyúkat ma Diosu kyutujkun.

16 Net tsa'ane'ky ja ana'ku'unguty. Ta tkaxkooñ ja ky'u ma ja kyubajkruty es tkuni'xy.

Mukja'ay tmamadya'aky ja Jesús

17 Ko ja Jesús 'yaktu'uyo'oy, net myiiñ tu'ugm yedyujk puye'egy, es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum es yajtujm:

—Oy ya'uxpukpm, ¿ti tsojkm ndúnadats esats nyajtukkumáymt ja jiky'ajtun win xum win timp?

18 Netm Jesús 'yanmaaym:

—¿Ti kots mij xytyijy kots mj n'óymty? Ja'a ko yu'um du'unm Dios oy.

19 Oy xyñija'ajm ja Diosm 'yana'amun: “Katm myajja'ay'eeky; katm xyajtugóy ja puk úkunm wyindsa'kun; katm mmeetsy; katm madm andakungyujxm pún xyñiwaambéty; katm ti xyñipeky; mwindsa'ugup ja mdaak mdeety.”

20 Ja yedyujk 'yadsooy:

—Ya'uxpukpm, tugekym tyaadm tats nguudyu- unda'ay extm tm ndimmutsk'átyats.

21 Netm Jesús twin'ijxy madm tsojkm, es t'anmaay:

—Jatu'uk mdugoy'ajtxaty. Najx took tugekym di'ibm mmadajty mjaygyejpy es yajwa'x ma ay-oobm ja'ayaty, es net xypyamínadats es du'un xymudátat ja oy'ajtan jam tsajpót.

22 Es ko tmadooy ym tyaadm, ta ja yedyujk jyot-maydyuktujkm. Ta oj ñejxy jotmaymyumt, mat ko nugo naty jyantsymyukja'ayaty.

23 Ta ja Jesús t'ijxambijty, es t'anmaaydy ja 'yuxpukpatty:

—¡Tsip nimujaa esm mukja'aydyujkuty tyúkadat ma Diosm kyutujkm!

24 Ja 'yuxpajkputy d'u'ñu wu'u'mudyaaydyu mudu tyadu. Esu Jesús 'yak'anmaayambijtadu:

—¡Tsip nimujaa esu makja'aydyujkuty tyákuut ma Diosu kyutujkun!

25 Ni'igu tsyíputy es tu'ugu makja'ay tyákuut tsajpótm es kudiinam ko tu'ugu kameyu ñaxut xu'uñ jutoty.

26 Ko t'akmudoodu tyadu ja xpujkruty, waanu ni'igu wu'u'mudyaaydyu d'u'ñu es ñayjunánadu:

—Pes, ¿pánu d'un mbaat ñitse'eky?

27 Esu Jesús wuin'ijxudu es 'yanmaayadu:

—Mudu ja'ayuty kyaj mbaat, per mudu Dios, ak mbaat tugekyu.

28 Netu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Es udsuty situy tats tugekyu nmastutta'aydyu es mij nbanujxtu.

29 Jesús 'yadsooju:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko otyim pánaty di'ibu tu tmastu'uty ja tyujk, o myuga'axuty, o tyaaak, o tyeeety, o 'yu'unguty, o ñax kámaty mut kots xypyanejxy uj es ttuñ éxtam jyuna'añ ja oybyu ayuk,

30 tadu ja'ay Dios mo'oyudup tyam ma tyadu naxwiñudu mugopx d'unun ni'igu tyujk, tyaaak, myuga'axuty, 'yu'unguty esu ñax kámaty, oy 'yayoy d'un; es nandu'an tsajpótm Dios myo'oyudat ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

31 Per may di'ibu tyam ya naxwiñ ijtp muj, jam tsajpótm Dios pyujta'agudat mutsk; es may di'ibu tyam ya naxwiñ ijtp mutsk, jam tsajpótm Dios pyujta'agudat muj.

Jesús tnigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

³² Jam̄ naty wyimbatt̄ ma ja tyu'uj̄ Jerusalén, es̄ Jesús jawyiin̄ naty ñejxy ma ja 'yuxp̄jkr̄ty. Es ja nimajmajtsk̄ty d̄u'ñ̄ wyu'umadyaaydȳ es tsyu'kud̄ ja ja'aȳty di'ib̄ panujxud̄p. Net ja Jesús twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskr̄ 'yuxp̄jkr̄ty. Ta oj ttukm̄madya'akt̄ di'ib̄ naty jatán kubatán̄p,

³³ es 'yanmāaȳd̄:

—Ixt̄, nbatujk̄m Jerusalén ma uj, ja Naxwíñ̄du Ja'aȳdȳ Kyud̄naabȳ, nyajkyaka'añ̄ts ma yu teedywyinds̄n̄ty es ma ja di'ib̄ty tsajpt̄ḡoty ya'uxp̄jkr̄p, es xytyuknikajxpata'and̄ts ja o'kan es xykyuyaka'and̄ts ma ja roman̄ ja'aȳty.

³⁴ Ȳ'uts xyñixi'iga'an xytyukxi'iga'and̄ts, xywyopa'and̄ts, xyñidsuj̄ya'and̄ts es xya'ookt̄pts, es ko tyuḡkxubát̄t m̄ds̄ naty t̄ n'eeky, njikyryúk̄d̄ts.

Santya'aḡ es̄ Fwank t'amdowd̄ tu'uḡ may'ajt̄n

³⁵ Net ja Santya'aḡ es ja Fwank, Zebedeē myaanḡty, tm̄wingoond̄ ja Jesús es t'anmāaȳdȳ:

—Ya'uxp̄jkr̄, ndsojkt̄pts es xytyún̄t ja may'ajt̄n di'ib̄ n'amdood̄p.

³⁶ Net ja Jesús yajt̄uj̄d̄:

—¿Ti d̄n mdsojkt̄p es̄ts ndún̄t?

³⁷ Ta t'anmāaȳdȳ:

—Moodyuḡts es̄ts n'u'uñ̄d̄t tu'uk ma m'aga'añ̄gȳ'u es jatu'uk ma m'anajñ̄gȳ'u ko m'ana'ama'añ̄ m̄j'ajt̄n m̄t̄.

³⁸ Ta ja Jesús 'yadsooj̄d̄:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti dan m'amdoodup. ¿Tii mmudánudup miidsuty, éxtam mbaat njuna'anum xy'uuktu ma ja káluz mats uj n'uuga'añ? ¿Tii mmudánudup miidsuty éxtam mbaat njuna'anum mnubáttat éxtamts uj nnubata'añ?

³⁹ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Nmudánudupts.

Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Tuy'ajtun ko miits m'uuktup ma ja káluz mats uj n'uuga'añ, es nandu'un mnubáttat éxtamts uj nnubata'añ.

⁴⁰ Per uj kyajts xypyaaty esats miits nmo'oydyut es m'u'uñndut mats n'aga'añdsyoo o mats n'anajñdsyoo. Diosu du'un pátur tmo'oydyut di'ibáty tu yajtuknibujtaagu.

⁴¹ Ko ja nimajkpu xprujkruty tmudoodu tyadu, net ttuk'ak'ajttu ja Santya'agu es ja Fwank.

⁴² Netu Jesús dyáxudu nimajmajtskuty, es t'anmaaydyu:

—Mnija'adup miits ko di'ibáty 'yana'amdup ya naxwiiñ, jya'abúktup ja ja'ayuty, es 'yana'amudu éxtam yu'ujuty ja kyutujkun.

⁴³ Per kyaj dyu'un'átat ma miidsuty. Nik ni'igu ko di'ibu naybyjta'agánup muj ma miidsuty, yu'u myadúndup ja myu'axprujkruty,

⁴⁴ es oytyim ránuty miidsuty di'ibu itaamp jawyiin, yu'u myadúndup ja myu'axprujkruty éxtamxyup yu'udyu myaduumbu.

⁴⁵ Du'un éxtam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmiiñ naxwiiñ esats nyajmudúnat, ja'ats uj tu nnimíñ esats uj ja ja'ay nmudúnat esats ngubátat mayu ja'ay ja pyeky kots ja'a ngu'oogut, du'un may tmudáttat ja nitsokun.

Jesús dya'ijxpéky tu'ug# wiints

⁴⁶ Net jyajtt# Jerikoo. Es ko naty# Jesús kyajpnb#dsémy mat ja 'y#xp#jkr#ty es mat ja mayjya'ay#ty, tu'ug# wiints di'ib# xy#aj#ty py Bartimee#, Timee# mya#ank, jam# naty 'yu'uñ# tu'ub#'a#y es t'amdooy ja limosn#.

⁴⁷ Es ko tm#dooy ko wyingóñ ja Jesús nazaren#, ta ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davit# ty#mp 'ya#ts, pa"ayoog#ts mij!

⁴⁸ May ja ja'ay#ty 'yooj#d# es 'yamón#t, per ja wiints ni'ig# waan# muk yaxkeky:

—Davit# ty#mp 'ya#ts, pa"ayoog#ts!

⁴⁹ Net ja Jesús wya'k'a'aj#, es jy#náñ:

—Yajmínd#.

Ta ja ja'ay#ty t'anma#ydy# ja wiints:

—Jotkujk#, p#d#'uk, mat ko tam myá#x#ty.

⁵⁰ Net ja wiints tnasjajt# ja tsyamarr#, es pyu-jte'ky. Ta twinguwa'k# ja Jesús.

⁵¹ Net ja Jesús yajt#j#:

—¿Ti mdsejpy es#ts #j ndún#d#ts?

Ja wiints 'yadsooy:

—Ya'xp#jkr#, y#'uts njatsejpy es#ts n'ijxp#k#t.

⁵² Ta ja Jesús 'yanma#y#:

—Mba#t mnejxy. T# m'ag#da'aky mat ko tats xymy#beky.

Nety# ja wiints oj 'yijxpéky, es tpanejxy ja Jesús.

11

Jesús ty#k# Jerusalén éxt#m tu'ug# rey

¹ Ko naty jy#ta'añ Jerusalén, ko jyajtt# Betfajee, jamy# ma ja Oliiv#s Kopk, net# Jesús tkejxy ma-jtsk# 'y#xp#jkr#,

2 es t'anmaay:

—Nujxta ma ya mutsk kajpnu'unk di'iba yajwingu'ijxap, es jap xypyaadat kuwuañ tu'uga burru di'iba ni pánnum tkatuk'u'uñ. Muga ja es xyajmínat.

3 Es pan ja pan myajtáwada: “¿Ti ko xymugaja?”, net xy'anummat: “Ja Windsán yajtunaampy es pojan tkajxambítat jatagok.”

4 Es ja 'yuxpajkpaty oj ñujxta, es tpattá tu'uga burru kuwuañ tajk ag'am maj tu'uba'ay. Es ko naty tmugaja ja burru,

5 net ja ja'ay yajtáwada:

—¿Ti ko xymugáwada tada burru?

6 Es y'ujaty 'yadsooda éxtama Jesusa naty ta 'yan'amxada. Net ja ja'ay myastútada.

7 Ta oj dyajnujxta ma ja Jesús es tpujtáktá ja wyit jam burru ñikajxm, es ja Jesús ttukpejty.

8 Es ja mayja'ayaty dya'pta ja ñikajxyuda wit tu'ay. Wiinkpaty ttujta ja kepya 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxada ja tu'aa.

9 Ja ja'ayaty di'iba nujxtap jawyiin es nandu'an ja di'iba miindap ux'ok ya'ax jyokta:

—¡Awdattá Dios! ¡Kuni'xy di'iba miimp éxtama Nindsán'ajtam Diosu kyudanaabya!

10 Maj kajxm 'yítat ja rey Davita tyuamp 'yaats di'iba yajkutukaamp. ¡Awdattá Diosu tsajpótmda!

11 Ta ja Jesús kyajpnajaty Jerusalén es jyajty ma ja maj tsajptajk es t'ijxtaay tugekyu di'iba jap. Ta tsoyo'ón jam es tmajnejxy ja majmajtskra 'yuxpajkpaty ma Betañu kajpn, mat ko ta tsyu'ujuná naty es jap mya'aja'añ.

Jesús tkajxpéky ja iigá kepy

12 Jakumbom ko Jesús tso'oñ jap Betañu, ta yu'o'ku.

13 Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'aay. Ta tnumajwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuummp ja kepy, je'eyu 'yaay, ja'a ko kyajnum ja tiempu ma tyuummp.

14 Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakytyuummp'átut.

Es ja 'yuxpajkraty tmudoodu.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja maj tsajptujk

15 Oknum jyajttu Jerusalén, netu Jesús tyujku maj tsajptujk ñabotsoty. Ta dyajpudseemy di'ibu naty jap juuy to'ktup es dyajjumbijty ja myeesaty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meen mat ja tsajptujk meen, es dyajjumbijty ja syiyaty di'ibu pakto'ktup.

16 Es kyaj dyajkutijky es pún dyajnáxut oytyiity maj tsajptujk ñabotsoty.

17 Ta dya'uxpejky ja ja'ayuty, es t'anmaay:

—Ja Dios jyunáñ ma ja jyaaybyajtun: “Yu ndujkuts yu'u ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay kyajxta'aktu”, per miidsaty tu xyajwa'andu ma'tspu aank.

18 Es ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup tmudooy yu taadu. Ta t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogat, per tsum'ugudu, ja'a ko nidugekyu ja ja'ayuty tam yajxon tmudoo'ittu ja 'yuxpajkan.

19 Es ko tsyu'ujun, net Jesús tso'oñ jap Jerusalén.

Iigu kepy tyu'utsy di'ibu Jesús tu tkajxpéky

20 Jakumbom jepy ko jyumbitandu Jerusalén, ta ñaxta ma ja iigu kepy, es ja 'yaxpɔjkrɔty tɛ t'ixta ko tɛ naty tyɛ'tsɛ.

21 Ta ja Peedru tjamejtsy, es t'anmaay yu Jesús:

—Windsún, jix! Tu tyatsɛ tyadu iigu kepy di'ibu mij tɛ xykyajxpéky.

22 Jesús 'yadsooy:

—Mubɛktɛ Dios.

23 Tɛy'ajtan n'anɛmɛdu ko pɛn ja pún miits m'anɛmɛduɛ tyadu kopk: “Jɛwa'ak ja yaa. Nɛjx mejyñóty.” Pɛn kyaj xyjɔjɔwɛdu, pes du'ɛnɛ dɛn jyátɛt.

24 Paaty n'anɛmɛdu miidsɛty ko tɛgekyɛ di'ibu miits m'amdoodɛp ja Dios ma mgajxta'aktɛ, pɛn mmɛbɔjktɛp, m'axájɛduɛp.

25 Es ko mgajxta'aktɛ, mma'xtɛp di'ibáty miits mduunɛduɛp axɛɛk, es du'ɛn yu mDeedyɛ tsajpótɛduɛ mma'xɛduɛp miidsɛty ja mbojɔty nandu'ɛn.

26 Es pɛn kyaj xyɛya'xtɛ di'ibu mduunɛduɛp axɛɛk, mDeedyɛ tsajpótɛduɛ nan kyaj mma'xɛduɛt miidsɛty ja mbojɔty.

Jesús kyutujkɛn

27 Ta net jyajttɛ Jerusalén. Es ko natyɛ Jesús jyɛdity maj tsajptɛjk ñabotsoty, ta ñimiinɛdu Jesús ja teedywyindsúnɛty es ja di'ibɛty tsajptɛgóty ya'axpɔjktɛp es ja mɛjja'aydyɛjktɛty,

28 es yajtɛɛjɛdu:

—¿Púnɛ kyutujkɛn mɛɛt xytyuñɛ tyaaɛdu? ¿Pún tɛ mgutujkɛnmo'oyɛty?

29 Ta Jesús t'adsoodɛ:

—Ûj nandú'un nyajtúwaambyúts tu'ugú ayuk mi-idsúty. Pún xy'adsoojúmbijtrúts, net n'anúumúti kutujkúnuts új múut nduñú tyáádu.

30 ¿Pún kutujkúmmooyú Fwank es yajnúbátúti? ¿Dios, o yú já'ayúty? ¿Adsoodúgúts!

31 Ta ak yú'újuty ñay'úú ñaygyajxúdu es ñayjyúna'ánuúdu:

—Pún n'okjúná'ánuú ko ja Dios tuk'ana'amú, ta xy'adso'om: “Es púnú dú'un, ¿ti ko xykyamúbúktú?”

32 Es pún njúná'ánuú ko já'ayúty, ta yú já'ayúty xytyu'unúm axúuk, mút ko nidúgekyú yú'újuty tmúbúktú ko Fwank yú'ú ja Diosú kyugajxprú.

33 Ta t'anmaáydyú ja Jesús:

—Kyajts nnijáwúdu.

Ta ja Jesús 'yadsoojúdu:

—Es új nan kyajts miits n'awánúduúti ti kutujkúnuts új múut nduñú tyáádu.

12

Axúk kamgwentú'ájtrúty éxtúmu ijxpajtún

1 Net tyújkú yá'úxpújkrú mút kanák nax ijxpajtún es jyúnáñ:

—Jaa ijty tu'ugú yedyújk di'ibú kyoj yú uuvú kam má ja ñax. Ta tnageemy es dya'úyúúy má dyanipátúti ko ja uuvú yajwinmá'adsá'ánuúti es tkojy tu'ugú potsy kújxm má mbaát jam n'ijxkákúmu es ngwentú'ájtrúty tugekyú. Oknúm tmooy tukmikyú ja uuvú kam múdu wiink já'ayúty es tso'onnú ja kugam. Jagam nax jagamgajprú oj ñejxy.

2 'Ko tpaty ja tiempu ma ja uuvu yajtujk-mukánnu, ta tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówut ja maduumbaty ja uuvu di'ibu pátuþ ja kugam.

3 Es ja uuvu kamgwentu'ajtru tmajtstu ja kugamu tyuumbu, tkepywyojtu es dyajjambijttu. Ni tii tkamoodyu.

4 Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu, es tyaadu tsaaga'tstu es dyajtsayujttu kyubajk es axuk ttuundu.

5 Ta ja kugam tkejxy ja wiinkru, es yu'u dya'o'ktu. Oknum ja kugam tkejxy ja wiinkrudu tyuumbaty nimay, es ja uuvu kamgwentu'ajtru tkepywyojtu naaguty ja tuumbaty es naaguty dya'o'ktu.

6 'Ja kugam tmudajnu je'eyu tu'ugu myaank di'ibu jyantsyseyjy, ja'a kyajx tim ok es twinmaay: "Wyindsu'ugubuduts ja nmaank."

7 Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtru ko myiñ ja kugamu myaank, ta ñayjunánudu ak yu'ujty: "Tyaadu du'an di'ibu 'yaxajyaampy yu kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kam, es du'an nmwuwumum udsajtum."

8 'Ta tmajtstu, dya'o'ktu es dyajpudsumdu ja ñini'x ma ja uuvu kam.

9 Ta ja Jesús yajtuuy:

—¿Ti tyunaampy mut yu'ujty ja kugam? Pes minuþ es dya'o'ktu'ayudu tadu axuk ja'aydujk, es tmo'oyut wiinkru ja 'yuuvu kam.

10 '¿Tii ni na'anum miits xykya'axruktu ja Diosu jyaaybyajtan ma jyuna'añ?:

Ja tsaa di'ibu ja pojtsputy 'yuxtijtu, tu tpaaty ja lyugaar ma ja tujk t'ujx'áty.

11 Tyaadu du'an ja tyu'unu ja Nindsu'ajtum Dios,

es n'okw^uam^udy^a'ay^um d^u'añ^u.

12 Ta ja teedywindsún^uty es ja farisee^uty tja-matsand^u ja Jesús, ja'a ko tm^uwinm^a'añbyátt^u ko y^u'ady^u naty yajmadyákp m^udu tad^u ijxpajt^un. Es mat ko tsy^u'kud^u ja nax kajpn, ta tna'ijxt^u ja Jesús es ñ^ujxt^u.

Jesús tmadya'aky ja kug^ubajt^un

13 Okn^um ja Jesús yajtuknikejxy nidu'ug^uty ja farisee^uty es^u Erood^us^u jya'ay^uty, es t'uxta^uaydy^u wil'ix mba^uat dya''an^uguga'ad^u ja Jesús.

14 Ta ja'aj^uty t'anma^uaydy^u ja Jesús:

—Ya'uxp^ujkp^u, nnija'ad^upts ko mgajxy mat ja t^uy'ajt^un es ni xykyatuñ^u kwent^u di'ib^u ja'ay^uty myadyákt^up. Je'ey^u xya'uxpek^uy mat ja ñ^u'u tyu'u ja Dios. ¿Tii óy^uds^u da ngug^ubát^ut m^u y^u yajkutujkp^u kopk, o kyaj^u?

15 Es ja Jesús ñija'ab^u naty ja tyádu^udy^u 'yax^uk winm^a'añ^uty. Ta t'anma^uaydy^u:

—¿Ti kots miits xyajka'aja'and^u? Tuk'ijxt^ug^uts ja meeñ di'ib^u m^uat mgug^ubety.

16 Net dyajmiind^u tu'ug^u plat^u meeñ. Ko tya^uad^u t'ijxy ja Jesús, net dyajt^uuy:

—¿Pán^u tyad^u wyi^un jy^ujp es^u xy^u di'ib^u yam k^uxja'ay?

Ta ja'aj^uty 'yadsood^u:

—Y^u yajkutujkp^u kopk.

17 Net ja Jesús 'yanma^uay^udu:

—Pes mo'oydy^u ja yajkutujkp^u kopk ja di'ib^u y^u'u jya'a'ajty^u, es mo'oydy^u ja Dios di'ib^u Dios jya'a'ajty^u.

Ko tm^udood^u tya^uad^u, ta d^u'añ^u wy^u'am^udy^aaydy^u.

Ja'ay dyajtáwdu pən jikyryáktu ja o'kputy

18 Net oj tniñjxtu Jesús naagudyu saduseety. Ja saduseety jyñá'andu ko kyajp jyikyryuka'añ ja o'kputy. Du'unu tyaadu ttukniñjtáku:

19 –Ya'uxpjkpu, Moisés dyajnigutúku ko pən ja pún 'yeeky es kyaj tu tpattu 'yu'unk, ja myuga'ax pyúku ja ku'ekytyo'oxy es tmádtat ja 'yu'unk, es ja'a tyukniñjxm'átu ja jamyii.

20 Du'un jyajty ma udsuty. Tamu naty jxxtujk tukka'axu yedyjk. Ja ka'axkórk pyejky, es 'ye'ky, kyaj tpattu ja 'yu'unk.

21 Ta ja myamajskpu tpejky ja ku'ekytyo'oxy, es nandu'un jyajty. Es ja myadugukpu nandu'un jyajty,

22 extu ko 'yabudseemy nijxxtujk, es ni pán tkatukpattu 'yu'unk. Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta nandu'un ja toxytyjk 'yo'knu.

23 Es ma jyikyryuka'anduk ja o'kputy, ¿pánuk nidu'ugu tadu jxxtujkpu uná'kuty ñado'oxy'átu, éxtum tu pyjktá'aydyu mat yu'u?

24 Esu Jesús 'yadsojmu:

–Miidsuty nugo m'okkajxtugooyñu, mat ko kyaj xyñijáwu ja Diosu jyaabyajtun es ni ja myak'ajtunu Dios.

25 Es ko ja o'kpu jyikyryáktat, ni kyaráktat ni pún, du'un 'yítat éxtumu ánkluu tsajpótmu.

26 Yu o'kputy situy jikyryáktu. ¿Tii kyajnum miits xyajmadya'áktu éxtum ja Dios jyñáñ ma ja jyaabyajtun, ma tmadya'agyu tadu apyñgyepy ko tyoy?, ko t'anmaay ja Moisés: “Ujtsu du'un ja Abrañu Dyios, Isaá esu Jakoob.”

27 Y_u Dios, kyaj y_u'u Dyios'átyuty ja o'kpraty, y_u'u d_u'un ja jiikypyuty.* Es d_u'un miidsuty sitay n_ug_{oo} m'okkajxt_ugooyñ_ud_u.

Ana'am_un_u waan_u m_ujp_u

28 Net nand_u'un ñimiin_u Jesús tu'uk ja di'ib_u tsajpt_ugóty ya'uxp_ujkp, di'ib_u t_u t_umdoy_u tya_uad_u es ñija'ap ko Jesús t_u t'adsood_u ja sadusee_uty m_ud_u wiyj'ajt_un. Ta dyajt_uuy:

—Ya'uxp_ujkp, ¿di'ib_u d_u'un ja ana'am_un ni'ig_u myájt_uy?

29 Ta Jesús 'yadsooj_u:

—Ja ana'am_un di'ib_u ni'ig_u myájt_uy, y_u'u tya_uad_u m_u j_una'añ: “M_udowd_u es jaygyúk_ud_u, miits israelítaty: ja Dios di'ib_u Ninds_un'ajt_um, y_u'u y_u je'ey_u Winds_un'ajtp.

30 Tsokt_u ja mWinds_un Dios m_ut win_u njot mwinm_u'añ, m_ut win_u m'anm_uja'an es m_ut win_u mm_ujaa.”

31 Es ja my_umajtskp_u y_u'u d_u'un j_una'añ: “Tsokt_u ja mm_udajkpa'a éxt_um mij k_u'am mnaydsyékyuty.” Tad_u nimajtskp_u ana'am_un nik ni'ig_u myájt_uy k_udiin_um ni tu'ug_u wiinkp_u.

32 Ta ja di'ib_u tsajpt_ugóty ya'uxp_ujkp 'yanmaay_u Jesús:

—Oyuts t_u xy'adsoy, ya'uxp_ujkp. T_uy'ajt_un_u'u ko ijtp tu'uk je'ey_u Dios, kyajp_u wiinkp_u.

33 Es p_un ndsojk_um ja Ninds_un'ajt_um Dios m_ut win_u njot nwinm_u'añ'ajt_um, m_ut win_u nm_ujaa'ajt_um es p_un nand_u'un ndsojk_um ja nm_udajkpa'a'ajt_um éxt_um nnaydsyojk_um k_u'am,

* 12:27 Y_u'u 'yandijpy ko m_ud_u Dios t_ugeky_u jyiky'ajtta'aydy_u. Ix Luk_us 20:38.

yu'u situy nik ni'igu tsyobaadut kadiinum tugekyu yojxan es tugekyu windsu'kan di'ibu yajtoodyur artalkujxm.

³⁴ Es mut ko ja Jesús ñija'ap ko ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpujkr tu 'yadsooyuty mudu wijy'ajtán, ta t'anuumu:

—Je'eyu tim waanu mdugoy'ajtxuty es m'ítut ma Dios yajkutíky.

Es kyaj pán 'yoknaydyuk'a'ijxanu es t'ak'yajtáwut ni tii.

Pánu tyuamp 'yaats ja Kristu

³⁵ Oknuu ko Jesús ttuk'uxpejky ja ja'ayuty muj tsajptujk ñabotsoty. Ta yajtuujadu:

—¿Wi'ix ko yu di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktur jyuna'andu ko yu Kristu yu'u tuamp'ajt aats'ajtur ja Davit je'eyu?

³⁶ Mut ko Davit ku'um, mut ja myuk'ajtan ja Espíritu Santu jyuna'añ:

Yu Dios t'anuumu ujtsu nWindsún:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo ma ujun, extu kots uj nyajtugóyut tugekyu mij ja mmudsip.”

³⁷ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuamp'áty 'yaats'átyuty yu Davit? Pes Davit ku'um junaamp nWindsún.

Es ja ja'ayuty di'ibu nimáyudyu naty, yu'ujuty myudoodaaydyu yajxon ja Jesús.

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptugóty ya'uxpujktur

³⁸ Es ja Jesús t'aktuk'uxpejky:

—Naygywentu'átudu miidsuty mut ja di'ibuty ya'uxpujktur tsajptugóty. Yu'u pyujtáktur ja

witü yembyü es ttsoktü es ja ja'ayuty 'yübo'x kyajxpo'xudüt tu'aay müdü windsü'kan,

³⁹ es tsajptügóty jap tyim'u'uñüya'andü mä ja ja'ayuty mbaat yajxon 'yixüdü es müj windum 'yu'uñüya'andü mä pün kyay 'yuuktü.

⁴⁰ Es trüjküdü ja tyüjkuty yu ku'ekytyo'oxyuty, net kyajxta'aktü jeky es dü'un twin'üna'andü ja ja'ayuty, es ñay'andíjüdü jyiky'attu tüy'ajtün müüt. Paaty pátüdüp ni'igü ja tüydyu'unün.

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

⁴¹ Oknüm ja Jesús ñaxwe'tsy mä t'ijxy ko ja mukja'aydyüjk trüjtáktü may ja myeeñ mä ja müj tsajptüjkü 'yalkansiiü.

⁴² Es nandü'un jya'ty tu'ugü ku'ekytyo'oxy ay-oobü, es trüjta'aky majtskü mutsk meeñu'unk di'ibü yiin waanü tsyo'ajtypy.

⁴³ Net ja Jesús dyaxyü ja 'yuxpüjkpütüjk, es t'anmaay:

—Tüy'ajtün n'anüümü ko tyädü ku'ekytyo'oxy di'ibü ayoop tü dyaky ni'igü es küdiinüm nidügeküü ja mukja'ayuty.

⁴⁴ Ja'a ko yu'ajuty dyaktü di'ibü yajnadüjküp, peru tyädü ayooobü ku'ekytyo'oxy dyaky tügeküü ja myeeñ di'ibü tyükjiky'ajtypy.

13

Jesús tnigajxy ko ja müj tsajptüjk tyügoya'añ

¹ Ko ja Jesús tsyo'oñ mä ja müj tsajptüjk, nidu'ugü 'yuxpüjkpütü jyunáñ:

—Windsün, ok'ix yu müj tsajjuty es yu tsuj tüjkuty.

² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtup tugekyu tyaadu? Kyaj wu'uuma'añ ni tu'ugu tsaa ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

³ Net oj ñijxtu ma ja Oliivus Kopk di'ibu jam windum ma ja maj tsajptujk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta ja Peedru, Santya'agu, Fwank esu Andrés oj 'yanu'amxudu ayu'udsyu:

⁴ —Njanijawuyándupts na'a dnu tyaadu di'ibu tunán jatánup es ti ijxwu'umun ja'ay mydátup ko tyaadu tugekyu du'un tyuna'añ jyata'añty.

⁵ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kudiibu pán mwin'uunudut.

⁶ Mut ko may myina'andu di'ibu juna'anaamp: “Ûjtsu du'un ja Kristu.” Es wyin'uunaampy mayu ja'ayuty.

⁷ 'Es ko miits xymyudówdut tsiptundu oymyaaty, katu mnay'adsu'ugudu. Pes du'un jyata'añ, per kyajru du'un yu'ujaty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ.

⁸ Mut ko tuk peky mut jatuk peky ja naxwíñudu ja'ayuty ñayñitsiptuna'anudu esu ana'ambuty nixim niyam, es myina'añ ja mak ujxaty oymyaaty esu mak yuu. Tugekyu tyaadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ 'Per mnaygywentu'átudup miidsuty, ja'a ko ja ja'ayuty mmunujxudup ma ja kumdattujkan es myajwóptut mut ko miits xypyanujxtupts. Es mmunujxudup ma gobernadoor esu rey es du'un miidsuty jap xypyuja'taktat ja tuy'ajtun ajtskyujxm.

10 Es koonam yajkajxwa'xut ja oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñadu, es óknum ja naxwíñadu tyugoya'añ.

11 Es ko myajmunujxut es myajkyákut ma ja kumdattujkan, katu mjotmay'ooktu miidsuty wi'ix mjuna'andut. Ja'a mgajxtap di'ibu Dios mmo'oyudap jaanam, ja'a ko kyaj miits xykyajxa'andú mgu'am winma'añ, yu Espiritu Santu mwinma'añmyo'oyudap.

12 'Ma tadu tiempu jyata'añaty, ko extu di'ibáty tukka'ax'ajttap kyuyaka'anap nixim niyam es ttuk'ya'ooktat; es ja u'unkteety du'an tyuna'añ mut ja 'yu'unk; es ja unaku'ungaty nandu'an myuttsiptuna'andap ja tyaak tyeety es tyuk'ya'ooktap.

13 Es nidugekyu ja'ayaty m'axuk'ixudut ja'a ko miits xurpanujxtapts. Per di'ibu 'yakmubejkyurum du'añum, yu'n nitso'ogup.

14 'Yu Diosu kyugajxpu Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndup ja axukpu. Ko xy'ixtat tyanu ma kyaj pyaadyaty ja di'ibu ya'axukap es di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios (wa'an tjaygyuku di'ibu yu neky kyajxupy), net di'ibáty ijttaba naty Judeeu kya'aktat jap es ñujxtat tungujxy kopkkujxy.

15 Es di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyanákut es nujx tniduku di'ibu jap es tjuuda'anat.

16 Es di'ibu naty jam kyamotm, kyaj jyambítat es min t'ooxy ja wyit.

17 i'puroobu ja toxytyujkaty di'ibu naty ijtp u'unkmuat ma tadu xuu es di'ibu ya'u'unksi'tstap!

18 Amdow pu'jksówdu miidsuty ja Dios es kadiibu mga'aktat ko naty xyuxy,

19 müt ko mæk 'yita'añ ja ayo'on, éxtum ni na'anum kyajaty extu ma Dios dyajkojy ja naxwíñudu, es ni du'un kyanakyjyata'añuty jatugok.

20 Es puna Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pán kyatso'oktat. Per yajwaanup yu'u müt ko ttseky púnuty yu'u tu twin'ixy éxtumu jya'ayun.

21 'Ko naty pán miits m'anumxudu: "Ixtu, tyaa dun ja Kristu", o "Ixtu, tuxim ja Kristu", kyaj xymyubáktat.

22 Müt ko minaamp ja win'u'umbuty di'ibu nayyajnaxanup éxtumu Kristu es éxtumu Diosu kyugajxpu, es tyunaampy yu ijxwu'umun esu muj'ajtun es du'un tjawin'unná'andut ja ja'ayuty di'ibu Dios ku'am wyin'ijx.

23 Paaty mnayjyujp'ixudup miidsuty. Tu n'anumudu miidsuty yu tyaadu tim jayujp.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

24 'Es ko du'unu naty tu ñajxta'ayu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakyjyaja'añ,

25 kya'adut ja mudsá'ajuty es yu'xup ja mæk'ajtun tsajwínm.

26 Net xy'íxtuduts nmiñ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsóty madu mæk'ajtun esu muj'ajtun.

27 Es nduk'ana'amuduts ja n'ánklusuts, es dyaj-naymyúkudut di'ibáty tu nwin'íxtuts, ma yu jumboj esu yukpoj myiñ es ma yu xuu pyudsemy es ma tsyi'ity, otyyim maaty.

28 'Jattu tyadu 'yijxwamun ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko miimp ja ambu.

29 Nandu'un jajtru du'un ko xy'ixtat tugekyu tyadu, mnijawudup ko tuu dunu naty wingoombats, éxtam mbaat njana'anum tujk aguhybyun.

30 Thy'ajtan n'anumudu ko tugekyu tyadu jy-ata'añaty maanumu naty ja ja'ayaty di'ibu tyam kyaj 'yooktunum.

31 Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkats ni na'a kyakexy kyanaxy.

32 'Ja xuu es ja ooru ni pún tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusuty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yuhyu du'un je'eyu ñija'ap ja Dios Teety.

33 Paaty wamudu miidsuty wijyaty es mnayjyujp'ixudup, ja'a ko kyaj xyñijawudu na'a nmina'añats.

34 'Du'un ja'a éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu nujxaamp jagam. Ko naty kyajnum tsyooñ, ta tmo'oydyu ja pyo'oduumbuty ja tyuunk nidu'uk nidu'uk, es t'anmaay ja di'ibu kywentu'átup ja tujk aa es wyijy'ítat.

35 Es n'anumudu miidsuty, wamudu wijy, mat ko kyaj xyñijawudu na'a jyambita'añ ja mWindsán, pun tu tsyu'ujun, pun tsu'pun, ma 'yuy ja tugaak o ma xyuñu.

36 Exkam ko jyambity ti'in es mbaadudat maabuty.

37 Es di'ibu n'anmaaydyup miidsuty, n'anmaaydyupts nandu'un nidugékyuty: Wamudu wijyaty.

14

Tkajxy'áttu p̄n wi'ix̄n Jesús yajmátsut

¹ Ja'a tyugoy'aty majtsk xuu ja pasku xuu ma yajkáy ja tsajkaaky di'ib̄n kyaj tm̄daty yu levaduuru, es ja teedywyindsúnuty es ja di'ib̄uty tsajptugóty ya'uxp̄ajkt̄p̄ t'uxtaaydyu ja winma'añ wi'ix̄ t'okmátstut ja Jesús m̄du andakun, es ttuk'ya'ooktat.

² Es ñajjyñán̄du:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu k̄diib̄n xyñib̄du'kum ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kp̄n ja Jesús

³ Jam̄n naty Jesús Betañ̄n ma yu tyujk̄n Si-monk di'ib̄n yajtijp̄ nilepr̄n pa'am. Ko naty ja Jesús 'yu'uñ̄n meesu winduuy, ta ñim̄wingoon̄n tu'ugu toxytyujk mat tu'ugu alabastr̄n limet̄n ujts m̄du aseytu pa'ak xu'kp̄n jantsy tsoox̄ub̄n. Ta ja toxytyujk oj ttuknitemy kyubajkk̄jxy.

⁴ Ko t'ijxt̄n tyaādu ja ja'ayuty, ta nidu'uguty 'yajk̄du, es ñajjyñán̄du:

—¿Ti ko tyaādu du'an tu 'yuxtugoy?

⁵ Tyaādu t̄uxyup̄ yajteeky tuguk m̄go'px̄n xuu nidún, esxyup̄ yajtukpudák̄du ja ayoob̄n ja'ayuty.

Ta t'oodu ja toxytyujk.

⁶ Es ja Jesús t'anmaaydyu:

—Mastu'utt̄n. ¿Ti ko xy'oodu? Tyaādu óyudsu du'an tu xytyuñ̄.

⁷ Ja ayoob̄utajk̄uty du'añ̄m xymyudáttut ma mi-idsaty, es oyña'aty mbaat xypudák̄dat. Per u j kyajts du'añ̄m xymyudáttut.

8 Tyadu toxytyujk tu ttuñ di'ibu mbaat, tu ja nnini'xuts pa'ak xu'kræ ttukkuutsy esuts nnaxtujkunaduts.

9 Thy'ajtan n'anuumadu ko yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwiñadu, yajmadya'agut nandu'an di'ibu tyuunu tyadu toxytyujk, es du'an yajjamyátsut yu'u.

Juudas tkayaka'añ ja Jesús

10 Net nidu'ugu nimajmajtskræ ja xprujkræ di'ibu xyu'ajtypy Juudas Iskaryotu, oj ñejxy ma ja teedywyindsúnuty es oj myadya'aky mut yu'ujaty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús.

11 Es yu'ujaty xyondaktu es twandaktu ja Juudas ko tmo'oya'andu ja meeñ. Net ja Juudas t'axtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

12 Es ma ja pasku xuu tsyondaky, ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru, es ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu, ta ja xprujkræty tniimiindu wingón ja Jesús es dyajtmadu:

—¿Ma xytsyeky n'uxkúkaduts es ndu'unum ja pasku a'ux?

13 Ta ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yaxprujkræty, es t'anmaay:

—Nujxtu jam kajpnóty. Jap xypyaadat tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxypy tuk tsiyu nuu,

14 es xypyanujxtut extu ma tyujktáku, es xy'anuumadu tadu kudujk: “Yu nWindsúnuts xytyuk'yajtmæp: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'áttaduts mududsu n'axprujkrætyjk ma tyadu pasku?”

15 Net mduk'ixudut tu'ugū māj kwartū es oydyūñ mā ja tuknik'uybyū tūjk, es xy'uxkúkāt ja a'ux jam.

16 Ta ja nimajtsk uxprūjkpruty ņūjxtū kajpnóty es tpattū tūgekyū éxtūm 'yanmaayū ja Jesús, es dya'abátudū ja paskū a'ux.

17 Es ko oj tsyu'ujūnū, ta jyajtū Jesús mādū 'yuxprūjkpruty,

18 es ņaxwa'tstaaydyū meesū winduuy, es kyaydyū. Net ja Jesús jyūnāñ:

—Tūy'ajtan n'anūmādū ko nidu'uk miidsuty di'ibū kaapy mat ūj, ja'ats ūj xykyūyakaambuts.

19 Net ja uxprūjkpruty jyantsyjtmaydyuktūjkudū, es dyajtūmādū nidu'ugáty ja Jesús:

—¿Tii ūjtsū daa?

20 Ta 'yadsoojūmādū Jesús:

—Yū'ū dū'ūn nidu'uk miidsuty ja nimajmajtskrū di'ibuts xymūtkāaymyujkr.

21 Ūj, ja Naxwīñūmādū Jā'ayūdyū Kyudūnaabyū, dū'ūn nnejxyuts éxtūm ja Diosū jyaaybyajtūn jyūna'añ. Per pūroobū tadū yedyūjk di'ibuts xykyūyakaamp. Nik oy mat yū'ū kooxyūp kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

22 Mā naty jam 'ya'ux'attū, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyudáky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyū ja 'yuxprūjkpruty, es t'anūmādū:

—Kaydyū. Tyaādūdsū nnini'x.

23 Net tkone'ky tu'ugū kálūz mādū vinū es tja'aygyūda'aky ja Dios. Ta tmooydyū ja 'yuxprūjkpruty, es nidūgekyū 'yuktū mā ja kálūz,

24 es 'yanmaayūmādū:

—Tyaadudsu du'un ja nne'pyñ di'ibu Dios yaj-naxkudákyry ja jembyu kajxy'átyryu, di'ibu yaj-tamaan yaj'yokaamp es du'un yajma'xut nimay ja ja'ayudyu pyojpety.

²⁵ Es n'anuumudu ko kyajts nnaky'uuga'añ ja uuvu nuu extu kodsu naty n'iiky mut miidsaty ja jembyu uuvu nuu ma ja Diosu kyutuujkan.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtijá'añty

²⁶ Ko t'undaaydyu tu'ugu alabanzu, ta oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk.

²⁷ Net ja Jesús t'anmaaydyu:

—Nidugekyu miits xymyastu'udándupts ma tyadu koots. Mut ko jyuna'añ ma Diosu jyaay-byajtun: “Nya'oogupts ja borreegu kwentu'ajtrun, es ja byorreeguty 'yayo'oywya'xta'aydyut.”

²⁸ Es kodsu naty tu njikypyeky, jawyiinats nnujxut Galileeu maanumu naty miits mganujxtu.

²⁹ Net ja Peedru jyunañ:

—Oy nidugekyu mjamastútubu, uj kyajts mij nmastu'udut.

³⁰ Net ja Jesús 'yanmaayyu:

—Peedru, tuy'ajtun n'anuumu ko ma tyadu koots, kyajnumu naty tuugaak 'yuy majtsk ok, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.

³¹ Ta ja Peedru muk 'yadsooy:

—Oyuts ndim'oogat mut mij, kyajts njuna'ana'añ ko kyaj n'ix'aty.

Es nidugekyu ja wiink xprujkpty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

32 Net ja Jesús jyajttu mudu 'yuxpukpety ma tu'ugu lugaar di'ibu xyu'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yuxpukpety:

—U'uñudu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

33 Ta tmunejxy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank, esu Jesús ñayya'aju jantsy jotmaymyuat es 'yamutsk'ajty.

34 Net t'anmaaydyu:

—Du'unuts njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu mudu o'kun. Wu'umdu miits ja yaa es mudánudu ja tsuu mut uj.

35 Net ja Jesús waanu ñas'yo'oyu. Ta ñayjujpu koxtanu naxkajxy, kyajxtáky

36 es jyunañ:

—Tatitu'unk, mij mbaat oytyiity xytyuñ. Puan mbaat, kadiibuts n'uugut yu ta'ambu. Per kyaj dyu'unaty éxtamts uj ndseky, wa'an du'un éxtam mij xysyegy.

37 Net jyumbijty ma naty ja nidugukpu 'yuxpukpety, es tpattu mya'adu, es t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ¿tii mmaabu? ¿Ti kyaj tu mmada'aky m'ítut wijy mut uj ni tuk ooru?

38 Wijtu es kajxta'aktu kadiibu ja ka'oybyu mmamada'agudut. Tyy'ajtun ko ja anmaja'an myudajtypy ja tsojkan, per kyaj yu nini'x tkupuka'añ.

39 Ta jatugok oj ñejxy, es kyajxtáky du'un éxtam jayup.

40 Net jyumbijty jatugok ma ja nidugukpu, es tpattu ak maadup, mut ko nugoo naty ja tsuu tu 'yokwindukandu. Es yu'ujaty kyaj tnija'adu wi'ix 'yadsówdut.

41 Ja myɔduguk ok oj ñejxy. Ta kyajxtáky. Net jyumbijty ma yu'ujuty, es t'anmaaydyu:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtubu? Tu net tpaaty ja xu ja ooru ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, nyajkyaka'añats ma yu pojru ja'ayuty.

42 ¡Pudu'aktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibats xykyuyakaamp.

Jesús yajmátsy

43 Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'an 'yuxpukpu'ajtyru ma yu nimajmajtskpu, es myndu mudu mayjya'ay ak mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxudap ja teedywyindsúnaty, ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpukpu esu muija'aydyujkuty.

44 Yu Juudas tu naty ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'umun:

—Di'ibats uj ndsi'xyru, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap es yajxón xykyutsúmdat es xyajnujxtat.

45 Netyu Juudas tnimiiñ ja Jesús es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsún.

Ta oj ttsi'xy.

46 Ta tmajtsnudu ja Jesús es dyajnujxnudu tsimy.

47 Es nidu'uk di'ibu jamu naty mudu Jesús tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyuumbu.

48 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayuty:

—¿Tii du'unats miits tu xyñimíndats mudu m'espaadu esu mgepy es xymyatsa'andats éxtumxyupts uj nma'tspaty?

49 Bom bómuts uj tu nya'uxpuktü miidsuty muj tsajptujk ñabotsoty, es ni na'ats tu xykyamatsta. Per tugekyu tyaađu du'un jyátyuty es yajkuudyúnut ja Diosu jyaaybyajtun.

50 Ta nidugekyu ja uxpujkruty tmastuttu ja Jesús, es kyaktaaydyu.

51 Jap tu'ugu ana'k tpanejxy twit'aty yu'uyu tu'ugu saabunu. Net ja ja'ayuty tmajtsta ja ana'k,

52 es ja'a dyajwe'emy ja syaabunu es kyeky niwa'ats uxwa'ats.

Jesús, Anás wyindum

53 Di'ibáty myajtsta ja Jesús, yu'ujaty myunujxtu ma ja di'ibu ñigopk'ajtypy ja teedywyindsúnuty. Ta jap ñaymyujkudu ja teedywyindsúnuty, mujja'aydujkyuty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'uxpujktup.

54 Esu Peedru pyanujx ja Jesús extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópk. Jap oj wye'emy es ñaxwe'tsy mudu polasiuty, es ñayyajjokxprúkudu ma ja juun.

55 Yu teedywyindsúnuty es nidugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix tniwaambáttut ja Jesús es 'yoogat. Per kyaj tpattu ja pyojpu.

56 May ja ja'ayuty oj jyamindu es tjaniwaambajttu, per kyaj tyi'igy'áttu ja 'yayuk.

57 Net myiñ naaguty di'ibu andáttup, es jyunandu:

58 —Tuts nmudóyuts ko tyadu yedyujk du'un jyunana'añ: “Uj njítuptsu tyadu muj tsajptujk di'ibu ja'ayuty tu tkojy, es tuguk xuuts ngójat ja wiinkpu di'ibu kyaj ja ja'ayuty dyajkojy.”

59 Per ni yu'ujuty tkayajti'igyudu 'yayuk.

60 Net ja teedywyindsungópk pyude'ky, es ja'ay kyujk'aay dyajtuy ja Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii dunu tyaadu di'ibu yam myadyáktap mut mijtskyujxm?

61 Per ja Jesús oj wye'emy amoñu, ni ti tka'adsooy. Net ja teedywyindsungópk 'yanmaayü:

—¿Tii mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk?

62 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un. Es miits m'ixtap ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñaya'añuts ma 'yaga'añdsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtän myudajtypy, es kots nminañ yoodsóty.

63 Net ja teedywyindsungópk tku'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yaku, es jyanáñ:

—¿Ti ko n'aktimtsojkam ja testiigu?

64 Miidsaty ku'um tu xymudowdu yu 'yaxuk ayuk. ¿Wi'ix mjuna'andü?

Es ja'ajuty nidugekyu jyanandü:

—Myudajtypy ja pyeky es pátap 'yoogut.

65 Ta naagaty tnidsújudu, es twingudsu'umudu es tkojxtu. Ta t'anmaaydyu:

—¡Okmay! ¿Pán tu mgóxyuty?

Es ja polüsüty nandu'un tkojxtu.

Peedru t'uxtijy ja Jesús

66 Japu nátyñum ja Peedru abatkup ma taja'a. Ta ñimiinu tu'ugu kiixy, teedywyindsungópkü pyo'oduumbu.

67 Es ko t'ixy ja Peedru ñay'ajóxuty ma ja juun, ta oj tuyu tjantsy'ixy es jyanáñ:

—Mij nandu'un tu mjɔdity mɔdu Jesús nazarenu.

⁶⁸ Es ja Peedru t'axtijy ja Jesús, es jyunañ:

—Kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk. Kyajts nnijawu ti dan mmadyakupy.

Net ñejxy tujk agu'am, es 'yuu ja tugaak.

⁶⁹ Ta ja kiixy jatugok t'ijxy ja Peedru es t'anuumadu di'ibaty jamuty:

—Tyaadu, situy yu'u ja'ay'ajtabu tyadu yedyujk.

⁷⁰ Per ja Peedru jatugok t'axtijy. Es ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty japyty jatugok t'anmaaydyu ja Peedru:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'un mja'ay'ajtabu tyaadu, mut ko Galileeu ja'ay mij.

⁷¹ Ta ja Peedru oj ñaygyajxpekyuty ko kyaj tuy'ajtun, es jyunañ:

—Por tsyos, kyajts n'ixy'atyu tyadu ja'ay di'ibu miits mmadyaktup.

⁷² Ta netyu 'yuu ja tugaak myumajtsk ok. Net ja Peedru tjamyejtsy extam ja Jesusu naty tu 'yanu'amxaty: “Ko kyajnumu naty tugaak 'yuy myumajtsk ok, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Ta ja Peedru jyantsytyujku juuy yaxpu.

15

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xyuñu, ta ja teedywyindsunuty ñaymyujkudu mɔdu mɔjja'aydyujkuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpujktup es mut nidugekyu di'ibu ana'amdup mɔj tsajptugóty. Net tkatsuumdu ja Jesús, es oj tmunujxtu es ttukkudujkudu ja gobernador Pilatu.

² Es ja Pilatu dyajtuuy ja Jesús:

—¿Tii mijtsu du'un ja israelítadyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'un.

³ Es ja teedywyindsúnuty tni'uunudu kanak nax.

⁴ Ta ja Pilatu jatugok dyajtuuy ja Jesús:

—¿Tii kyaj m'adsoy ni wi'ix? ¿Ti kyaj xymyadoy tugekyu nu'un yam mdukni'uunudu?

⁵ Per ja Jesús kyaj tyim'adsooy. Es ja Pilatu oj wuy'umu du'uñu es kyaj tniyawu wi'ix 'yakjuna'anut.

Jesús ñiduku es 'yoogut

⁶ Es pasku pasku ja Pilatu tasmatsu tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja ja'ayuty wyin'ijxtap.

⁷ Japu naty 'yittu tsimy naaguty di'ibu tu yajja'ay'eeky ko tsiptuundu yu yajkutujkpu, es nidu'uk yu'ujuty xuy'ajtypy Barrabás.

⁸ Ta ja ja'ayuty tniwingoonda ja Pilatu, es t'amdoodu ttúnut éxtam jaayum tuñ.

⁹ Ta ja Pilatu 'yadsoodu:

—¿Tii mdsojktap es nnasmátsuduts ja mrey?

¹⁰ Du'un jyunañ ja Pilatu mut ko ñija'abu naty ko ja teedywyindsúnuty tnaywyinnaxujáwudu ko ja Jesús may ja ja'ayuty pyanujxudu es paaty tu tyukkudákuudu.

¹¹ Per ja teedywyindsúnuty tnibudu'uktu ja ja'ayuty es jyuna'andut ko yajnasmátsut ja Barrabás.

¹² Ta ja Pilatu dyajtuudu:

—¿Es tits ndúnup mut di'ibu miits mdijtap ja israelítadyu ryey?

¹³ Yu'ujuty yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

14 Ta ja Pilatü t'anmaaydyu:

—Pes, ¿tii du'ün tü ttuundugóy?

Per ja'ajaty 'yaktim'yaxkaktu:

—¡Yajkruuzpát!

15 Es ja'a ko Pilatü wu'umá'añ oy mut ja ja'ayuty, ta tnasmajtsü ja Barrabás es tni'ana'amü esü Jesús yajwóput. Ta net tküyajky es dyajkruuzpáttut.

16 Oknum ja soldaaduty tmünajxtü ja Jesús ma ja yajkutujkpu tyüja'an di'ibü 'yandijpy pretooryü. Ta dyajnaymyujkü nidugekyü ja soldaaduty ma tadü lugaar.

17 Net ttukpujaktü ja witu tsu'unjkpu éxtamü yajkutujkpu wyit. Ta txügajttü ja apyñ éxtam tu'ugü koronü es tpujaktüdü kyubajkküjxm.

18 Net t'anuumüdü:

—¡Müj küjxm mij, israelítadyü ryey!

19 Net ttukkuwojpu'ktü tu'ugü kepyu'unk, tnidsújüdü, twingoxtánüdü es jyawü twindsü'ugü.

20 Ko ttukxiktaaydyü, ta dyajjünajktü ja tsu'unk wit es ttukpujaktü ja kyü'üm wit. Ta tmünajxnüdü es dyajkruuzpata'andü.

Jesús kyruuzpéty

21 Ta tu'aay tpattu tu'ugü ja'ay di'ibü kyamotyü naty tü 'yotsy. Ja'a xyü'ajtypy Simonk es kyugajpnaty Sirene, es tyeety'átyuty ja Alejandrü esü Rufü. Ta ja soldaaduty ttukkupujktü agwanü ja Simonk es dyajnájxut ja Jesusü kyruuz.

22 Ta tmünajxtü ja Jesús ma tu'ugü lugaar txü'aty Gólgotü, di'ibü ayuk wimbüdsümp Kalaveerü Lugaar.

23 Jam tjatuk'uugándü ja vinü taam'yo'oy mut ja mirrü ujts aay, per ja Jesús kyaj t'iky.

24 Ta dyajkruuzpajttu. Es net ja soldaaduty ttuundu rifu es du'un dyajwaxtu ja Jesusu wyit.

25 Taxtujk yaxpu naty ko dyajkruuzpajttu.

26 Es kyubajky trujtakudu tu'ugu letreeru di'ibu junaamp éxtamu du'un ja 'yu'unun: “Tyaadu ja israelítadyu ryey.”

27 Nandu'un majtsku ma'tspaty dyajkruuzpajttu mat yu'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo.

28 Es du'un yajkuudyúñ ja Diosu jyaaybyajtan ma jyuna'añ: “Du'un ñajxy éxtamu axuk ja'ay.”

29 Ja ja'ayuty di'ibu najxtap jam tnixi'ik ttukxi'ikt, ttuknugow ttuk'yujkówdu es jyuna'andu:

—Mij di'ibu muj tsajptujk mijitypy es mjuna'añ ko tugukxubajtr xykyojoy jatuk ok.

30 Nayyajtso'ogudu mij ku'um es junak kruuzkajxy.

31 Es nandu'un tyukxikudu ja teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axrújktap es mudu fariseeuty es ja mujja'aydyujkaty, es ak yu'ujuty ñayjyúnandu:

—Tu dyajtse'eky ja wiinkruty, per kyaj mbaat ñayyajtse'egyuty ku'um.

32 ¿Ti kyaj yu'ujuty ja israelítadyu ryey? ¡Wa'an tjunaky kruuzkajxy es net yu'u nmabujkam!

Extu ja ma'tspaty di'ibu naty jam mat yu'u kruuzkajxm twingajx tujpkajxtu ja Jesús.

Jesús yeeky

33 Net tugekyu ja naxwíñudu kyoodsudyaay kikyxyuu extu tuguk yaxp xunum.

34 Es nan ma tadu oorú ja Jesús muk kyajxy:

—Eloy, Eloy, ¿lamu sabaktanu? (di'ibu ayuk wimbudsunmp: “Dios miu, Dios miu, ¿ti kots mij tu xymyastu'uty?”)

³⁵ Nidu'uguty di'ibu naty jam tmudoodu, es ñayjyanánudu:

—Mudowdu, yu'uga yáxup ja Diosu kyugajxpu Elius.

³⁶ Net nidu'uk oj ñejxy puye'együ, es oj dyajt-sooñ tu'uk di'ibu yuunkpunaanu. Ta dyajxe'ky mudu vinu xun, es ttukjupjtiju tu'ugu kepyu'unk, es ttukmwingooñ ja Jesús es tmuugat. Ta jyanáñ:

—Mastu'uttu. Min n'ok'ijxum pan nimiinup ja Elius es yajjanákdut kruuzkajxy.

³⁷ Ta jatugok ja Jesús oj muk kyajxy, es oj 'yo'knu.

³⁸ Net ja aduy di'ibu jap muj tsajptugóty kyu'tswa'xy kubajky es extu ux'am.

³⁹ Net ja soldaadu windsún di'ibu naty jap tanaapy Jesús wyindum es tmudooy ko muk kya-jxy es 'yeeky, yu'u net jyanáñ:

—¡Tuy'ajtundamu naty ko tyaadu yu'ujuty ja Diosu 'yU'unk!

⁴⁰ Jamu naty nandu'un naagudyu toxytuyjkuty myuj'ixtu jagam. Ma yu'ujuty jamu naty ja Mariu Magdalenu, Salomee esu Mariu, ja mutsk Santya'agu esu Josee tyaaguty.

⁴¹ Tyadu toxytuyjkuty tso'ondup Galileu es tranujxtu ja Jesús es tpuudjukdu ko 'yijty Galileu. Es jamu naty may ja wiinkpudyu toxytuyjk di'ibuty nandu'un muut pyatúkadu Jerusalén.

Jesús ñaxtuku

⁴² Ko oj tsyu'ujunu es ko naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuü dyajtsonda'aga'andu,

43 ta Josee tninejxy ja Pilatū mūdū jotmāk'ajtūn es t'amdoj ja Jesusū ñini'x. Esū tadū Josee, Arimateeū ja'ay, yū'u naty nidu'uk ja di'ibū naty ana'amdup mūj tsajptūgōty es jap mūj 'yity, es 'yawijxyry ko ja Diosū kyutujkūn myínat.

44 Ta ja Pilatū dū'uñū wyū'umū ko yajnimaay ko tū ja Jesús 'yeeky. Net twoodsooy ja soldaādū windsún es dyajttūy pūn tū 'yeeky ja Jesús.

45 Net ja soldaādū windsún jyūnāñ:

—Tūy'ajtūn. Tū 'yo'knū.

Ta ja Pilatū t'anmaay ja Josee:

—Mbaat xyajkruuzjūnāky.

46 Net ja Josee tjuuy tu'ugū saābūnū oybyū es dyajkruuzjūnajky ja Jesusū ñini'x. Ta t'abijty mūt ja saābūnū. Ta tpujtāky mā tu'ugū o'krū jut di'ibū naty yū'u tū dyajtsajtsjūty dyajpa'ajūtyaty tsawiiñ, es oj t'agū'ūy mūt tu'ugū mūjpu tsāā.

47 Ja Mariiū Magdalenu esū Mariiū, ja Josee tyaak, yū'u 'yijxtū mā naty tū tpujta'aky.

16

Jesús jyikypyeky

1 Ko ja saābūdu xūū ñajxy, ja Mariiū Magdalenu, Salomee esū Mariiū, ja Santya'agū tyaak, tjuuydyū ja pa'ak xu'krū es ttukjaaxa'añ ja Jesusū ñini'x.

2 Ta jantsy jépyup, xūūñūbūnū naty mā ja domingu xūū, jyajttū jam mā ja o'krū jut.

3 Es jam tu'am ñayyajtūūjūdu ak yū'ūjūty:

—¿Pún xyjūdi'imxūm ja mūj tsāā es xya'awátsxūm ja jut?

4 Es ko jyajttū, ta t'ijxtū ko tū naty yajjūdímy ja tsāā es ja jut awa'ādsū naty 'yijnū.

5 Ta tyujkudu jutoty, es jam t'ijxtu 'yu'uñu aga'añgyu'u tu'ugu una'k di'ibu xóxyuty mat tu'ugu poop wit yeñ. Es yu'ujuty jyantsytsyu'kudu.

6 Es ja'a 'yanmaayudu ja toxytyujkuty:

—Katú mdsu'ugudu. M'uxtaaydyur ja Jesús nazarenu di'ibu tu dyajkruuzpáttu. Pes tu jyikyryekey. Kyaj ñakyyaaty. Ixtu ja lugaar ma naty tu tpujta'aktu.

7 Nuixtu es xy'awánudut ja 'yuxpujkruty es ja Peedru: “Jawyiin ja'a ñejxy Galileeu. Japts xy'ixtat éxtam oj m'anu'amxudu.”

8 Net ja toxytyujkuty tso'ondú ma ja jut aa jantsy pojún es ñujxudu puye'egyu mat ko naty tsub'ugudu. Es ni pún wi'ix tka'anmaaydyu, ja'a ko jyantsytsyu'ugudu.

Jesús kyuxe'eky ma Marii Magdalenu

9 Ko Jesusu naty tu jyikyryekey móñum domingú xuu, jayujp kyuxe'eky ma ja Marii Magdalenu di'ibu Jesús tuuyur tyukmastut jaxtujuk ja ka'óbyuty.

10 Ta ja Marii oj ñejxy ma ja Jesusu 'yuxpujkruty di'ibu wu'amdu jotmaymyuut es jap jyu'uy ya'axtu naty.

11 Es ko yu'ujuty tmudoodu ko Marii 'yawánudu ko ja Jesús tu jyikyryekey es ko tu t'ixy, kyaj tsubujktu.

Jesús kyuxe'eky ma nimajtsku 'yuxpujkruty

12 Oknum ja Jesús kyuxe'eky tu'aaý mudu wiink kuxu'kun ma tyu'uyo'oydyu nimajtskru di'ibu tso'ondur tekyye'epy Jerusalén.

13 Ta yu'ujaty jyumbijttu Jerusalén es t'awa'anadu ja Jesús yuxpajkputy; per nan yu'ujaty kyaj yajkajxymyubujktu.

Di'ibu Jesús tyuknipejky ja yuxpajkputy

14 Oknum ja Jesús kyaxe'ky ma ja majk tu'ukpu yuxpajkputy di'ibu naty meesu windum kaaydyur, es t'oodu mut ko kyujuun'átyuty es kyaj tmubujktu ja di'ibu naty tu t'ixtu jiiky.

15 Ta t'anmaaydyu:

—Nujxtu miidsuty ma nidugekyu naxwíñudu ja'ay es xytyuk'uxpáktut ja oybyu ayuk.

16 Di'ibátyuts uj xy'axájur es nubajttur, nitso'ogur. Per púnats xykya'axájur, ja'a nujxur ma ja tudyu'ununu winu xu winu tiempu.

17 Es di'ibáty xy'axájurts es xymyubáktuts, yu'uts nmo'oydyur es ttúndut yu tyadu ijsxw'amun: Mudsu nxuugyujxm dyajpudsúmdut ja ka'óbyuty di'ibu ja'ay myudajttur; kyajxtur wiingátypyu ayuk;

18 wyijtsu'uktur ja awa'andsa'añ; pun 'yuuktur ja venenu, kyaj ti jyátudut; es ko ja ky'u ttuknikónut ja di'ibu pujkur, net dya'aguda'aktut.

Jesús tsyajpéty

19 Ko ja Nindsun'ajtum Jesús du'un jyunaandaay, ta ja Dios yajpatujku tsajpótm es 'yu'uñu aga'añsyo ma Dios.

20 Oknum ja xrpajkputy tso'ondu tkajxwa'xy ja oybyu ayuk majaty ja ja'ayuty. Es ja Nindsun'ajtum Jesús pyudáku yu'ujaty, es madu muj ijsxw'amunuty ttuk'ixtu ja ja'ayuty ko tuj'ajtunu'u di'ibu myadyáktur.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyuixm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305